

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ การท่องเที่ยวในประเทศไทย 2/2564

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

TOURISM SITUATION AND FORECAST OF TOURISTS' BEHAVIOR AND CONFIDENCE INDEX OF THAILAND'S TOURISM INDUSTRY

โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.) และคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสะท้อนสถานการณ์ท่องเที่ยวปัจจุบัน คาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต (รายได้ไตรมาส) และเผยแพร่ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ประกอบการและภาครัฐเตรียมความพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจวางแผนด้านการลงทุน ด้านกำลังคน และด้านอื่น ๆ ต่อไป

การศึกษาแบ่งออกเป็น 10 ส่วน ได้แก่

1. ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวในไตรมาสนี้
2. ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้า
3. ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย
4. การประเมินผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในไตรมาสนี้
5. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ต่อไปในอนาคต
6. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและประชาชนเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวในปี 2564
7. ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยด้านการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้า
8. การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาสหน้า
9. การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ
10. ข้อเสนอแนะ

การอ่านค่าดัชนี

ดัชนีความเชื่อมั่นมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 200 โดย

- ❖ ค่าดัชนีสูงกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวดีกว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา
- ❖ ค่าดัชนีเท่ากับ 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวเหมือนกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา
- ❖ ค่าดัชนีต่ำกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวแย่กว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

11

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว
ในไตรมาสที่ 2/2564 เท่ากับ **11**
สะท้อนสถานการณ์ท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่
ต่ำกว่าปกติมากที่สุด
และต่ำกว่าไตรมาสที่ผ่านมามาในระดับ**มาก**

33

ดัชนีความเชื่อมั่นภาคการ
ในไตรมาสที่ 3/2564 เท่ากับ **33**
สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการคาดว่าผลประกอบการในไตรมาสหน้า
จะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้เล็กน้อย
และสถานการณ์ท่องเที่ยวยังคงอยู่ในระดับที่
ต่ำกว่าปกติมากที่สุด

- คาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาส 3/2564 ภาคเหนือและภาคใต้มีสถานการณ์ท่องเที่ยวต่ำกว่าภูมิภาคอื่น เนื่องจากผู้ประกอบการกังวลเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอก 3 ที่ยืดเยื้อ และยังไม่สามารถควบคุมได้
- ไตรมาส 2/2564 ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เปิดบริการตามปกติมีเพียงร้อยละ 50 ลดลงจากไตรมาส 1/2564 ร้อยละ 17 ปิดกิจการชั่วคราวร้อยละ 36 เพิ่มขึ้นร้อยละ 22 และ ปิดกิจการถาวรร้อยละ 4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1
- ในไตรมาสนี้ ร้อยละ 68 ของสถานประกอบการท่องเที่ยวมีจำนวนพนักงานเหลืออยู่ไม่เกิน ร้อยละ 50
- ในไตรมาสนี้ ร้อยละ 60 ของสถานประกอบการท่องเที่ยวจ่ายเงินเดือนหรือค่าจ้างแก่พนักงานไม่เกินร้อยละ 50 จากที่เคยจ่าย
- ในไตรมาสนี้ ร้อยละ 75 ของสถานประกอบการท่องเที่ยวมีรายได้ไม่เกินร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับตอนที่สถานการณ์ปกติ
- ในไตรมาสนี้ ร้อยละ 82 ของโรงแรมทั่วประเทศมีอัตราการเข้าพัก ไม่เกินร้อยละ 10
- ร้อยละ 74 ของสถานประกอบการ (ที่เปิดบริการในไตรมาสนี้) มีเงินใช้ได้ไม่เกิน 6 เดือน **นั่นหมายความว่า** ถ้ากิจกรรมทางเศรษฐกิจยังไม่ดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้ คาดว่าอีก 6 เดือนข้างหน้า จะมีสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เหลืออยู่ประมาณร้อยละ 13 ของทั้งประเทศเท่านั้น
- ร้อยละ 73 ของสถานประกอบการท่องเที่ยวต้องการกู้เงินเพื่อใช้ในการ Restart ธุรกิจใ้เงินไม่เกิน 3 ล้านบาท

1

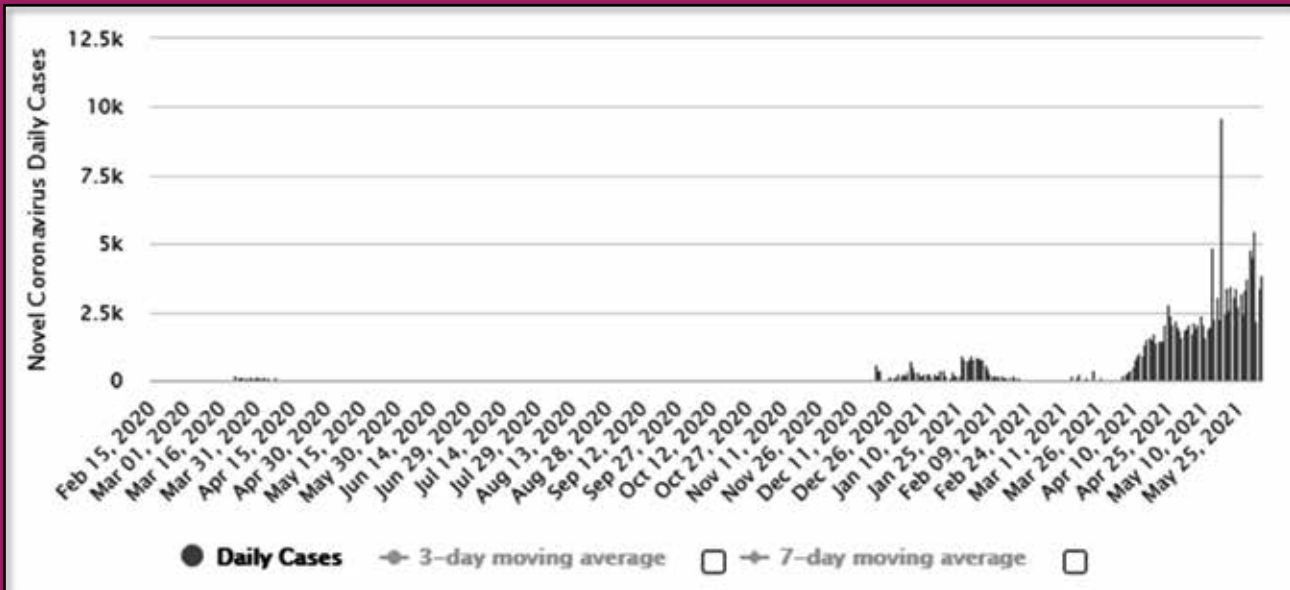
ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลการท่องเที่ยวในไตรมาส

จากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ระลอก 2 ที่เริ่มขึ้นในช่วงกลางเดือนธันวาคม 2563 ต่อเนื่องมาถึงมีนาคม 2564 ทำให้ในเดือนมกราคม 2564 มีจำนวนผู้ติดเชื้อเฉลี่ยถึงวันละ 348 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าผู้ติดเชื้อรายใหม่จากการระบาดระลอกแรกในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2563 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 45 รายต่อวัน การระบาดระลอก 2 ครั้งนี้ ส่งผลให้ผู้คนเกิดความกังวลและลดการเดินทางไปสถานที่ที่มีผู้คนพลุกพล่าน ความเข้มงวดของมาตรการควบคุมโรคของภาครัฐ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบเชิงลบต่อการท่องเที่ยวในไตรมาส 1/2564 เนื่องจากการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก จังหวัดที่เป็นพื้นที่สีแดง มาตรการเคอร์ฟิว การห้ามรับประทานอาหารในร้าน เป็นต้น จากมาตรการควบคุมต่าง ๆ เหล่านี้ ประกอบกับความกังวลของประชาชนต่อความปลอดภัยจากการติดเชื้อทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงมาก การเฉลิมฉลองในช่วงเทศกาลปีใหม่มองต้องหยุดชะงักลง ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบรุนแรง คือ ธุรกิจโรงแรมและการขนส่งโดยสาร ซึ่งมีการเลื่อนหรือยกเลิกการจองจำนวนมาก ธุรกิจโรงแรมมีอัตราการเข้าพักแรม (OCC) และยอดการจองโรงแรมลดลงอย่างหนัก หลังจากที่พักฟื้นตัว จากการล็อกดาวน์ในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม 2563 โดยเฉพาะภาคตะวันออก ค่า OCC ค่อย ๆ ฟื้นตัวจากร้อยละ 0 ในเดือนเมษายน 2563 มาอยู่ที่ระดับร้อยละ 34.8 ในเดือนพฤศจิกายน 2563 และลดลงน้อยกว่าร้อยละ 5 อีกครั้งจากการระบาดระลอก 2 ในเดือนมกราคม 2564 นอกจากนี้ค่า OCC ในจังหวัดท่องเที่ยวหลายจังหวัดกลับมามีอยู่ในระดับน้อยกว่าร้อยละ 10 ใกล้เคียงกับช่วงล็อกดาวน์ในปีที่ผ่านมา

ค่า OCC ก่อนและหลังการเกิดการระบาดระลอกใหม่			
ภาค/จังหวัด	ค่า OCC		
	พย. '20	ม.ค. '21	
ภาคตะวันออก	37.1%		<5%
ระยอง	38.3%		ใกล้ 0%
ภาคตะวันตก	53.6%		10% (weekend)
			0% (weekdays)
ภาคเหนือ	53.8%		10%
ภูเก็ต	28.3%		<5%

ภาพที่ 1 อัตราการเข้าพักแรมก่อนมีการระบาดระลอก 2 และขณะมีการระบาดระลอก 2

การระบาดของโรคโควิด-19 ระลอก 2 ในไตรมาส 1/2564 ส่งผลให้สถานการณ์ท่องเที่ยวและผลประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวลดลงในระดับสูงมาก ขณะที่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตกระทบเล็กน้อยจากยอดการสั่งซื้ออาหารทะเลจากต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น ทำให้กระบวนการผลิตอาหารทะเลต้องดำเนินการตามปกติต่อไป ถึงแม้จะมีการระบาดในโรงงานผลิตอาหารทะเลบางส่วนที่พึ่งพึ่งแรงงานต่างด้าวสูง การระบาดของโรคโควิด-19 ระลอก 2 ส่วนใหญ่ระบาดอยู่ในกลุ่มของแรงงานต่างด้าว เมื่อแรงงานเหล่านี้มีการเคลื่อนย้ายที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง ทำให้มีการแพร่เชื้อโควิด-19 ในกลุ่มแรงงานต่างด้าวด้วยกัน จนโรงงานบางแห่งต้องหยุดการผลิตชั่วคราวหรือหยุดการผลิตบางส่วน โรงงานที่ได้รับผลกระทบเหล่านี้ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม สมุทรสาคร กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ชลบุรี ระยอง

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนผู้ติดเชื้อรายวันจากการระบาดระลอกแรก ระลอก 2 และขณะมีการระบาดระลอก 3

ในปลายเดือนมีนาคม 2564 จำนวนผู้ติดเชื้อรายวันจากการระบาดระลอก 2 ทั่วประเทศ ค่อย ๆ ลดลงจนเหลือไม่ถึง 50 คนต่อวัน เป็นผลจากมาตรการการควบคุมต่าง ๆ และการตรวจเชิงรุกของภาครัฐ แต่แล้วช่วงต้นเดือนเมษายน 2564 มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่เกิดขึ้นอีกครั้ง การระบาดครั้งนี้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2564 โดยพบการติดเชื้อแบบกลุ่มก้อนในคริสตลัมป์ ซอยทองหล่อ กรุงเทพมหานคร การระบาดครั้งนี้ได้แพร่กระจายไปยังนักท่องเที่ยวด้วยกัน พนักงานในสถานบันเทิงในซอยทองหล่อ เพื่อน และสมาชิกในครอบครัว เมื่อเทศกาลสงกรานต์มาถึง ประชาชนที่ได้รับเชื้อเหล่านี้บางคนยังไม่ทราบว่าตัวเองติดเชื้อเพราะยังไม่แสดงอาการ ได้มีการเดินทางออกจากกรุงเทพมหานครเพื่อกลับบ้านในต่างจังหวัด หรือบางคนเดินทางท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ซึ่งคนกลุ่มนี้จะมีกิจกรรมค่อนข้างมากและไม่ได้อยู่สถานบันเทิงเพียงอย่างเดียว เมื่อไปต่างจังหวัดจึงมีการไปเที่ยวสถานบันเทิงอีก จึงเป็นพาหะนำเชื้อโรคโควิด-19 จากกรุงเทพมหานครไปแพร่เชื้อต่อในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ดังนั้น ในช่วงแรกของการระบาดจะเป็นการระบาดในกลุ่มสถานบันเทิงต่าง ๆ ในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก เช่น เชียงใหม่ หาดใหญ่ หัวหิน ขอนแก่น ชลบุรี สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา หลังจากนั้นเมื่อมีการแพร่ระบาดไปสู่สมาชิกในครอบครัวและคนใกล้ชิด การระบาดจึงได้ลุกลามไปยังบุคคลหลากหลายกลุ่มทั่วประเทศ ในเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2564 พบการระบาดแบบกลุ่มก้อน (Cluster) ที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น แคมป์คนงานก่อสร้างขนาดใหญ่ หอพักสถานต่าง ๆ ชุมชนแออัดในเขตกรุงเทพมหานคร โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั่วประเทศ เนื่องจากกิจกรรมด้านการผลิตที่กำลังขยายตัวจากปัจจัยบวกด้านการส่งออก จึงยังคงมีการติดเชื้อในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และได้แพร่กระจายไปยังจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ การระบาดครั้งนี้จึงมีจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตมากกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา พบว่าจำนวนผู้ติดเชื้อรายวันอยู่ระหว่าง 2,000-3,000 คน/วัน และจำนวนผู้เสียชีวิตอยู่ระหว่าง 30-40 คน/วัน มีการสร้างโรงพยาบาลสนามในหลายจังหวัด เนื่องจากสถานที่และบุคลากรทางการแพทย์ที่ทำการรักษาไม่เพียงพอ สาเหตุของการเสียชีวิตส่วนหนึ่งมาจากได้รับการรักษาไม่ทันเวลา เนื่องจากในช่วงที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อจำนวนมากจะมีผู้ป่วยอาการหนักพร้อม ๆ กัน ทำให้เครื่องช่วยหายใจ (ส่วนใหญ่อยู่ในห้อง ICU) ในโรงพยาบาลเขตพื้นที่นั้นไม่เพียงพอ จึงต้องมีการรอคิวเพื่อเข้าห้อง ICU ซึ่งอาจไม่ทันการณ์ ผู้ป่วยได้เสียชีวิตไปเสียก่อน นอกจากนี้พบว่าผู้เสียชีวิตมีระยะเวลาในการรักษาตัวในโรงพยาบาลระหว่าง 6-16 วันเท่านั้น (นับจากวันทราบผลเป็นบวก) จะเห็นว่าระยะเวลาการติดเชื้อจนเสียชีวิตค่อนข้างเร็ว ความเสียหายจากการระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกที่ 3 มากกว่าที่คาดการณ์ไว้มาก แม้ทางการจะหลีกเลี่ยงการใช้มาตรการล็อกดาวน์ที่เข้มงวด เพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ แต่การระบาดในระดับสูงอย่างต่อเนื่องทำให้ประชาชนมีความกังวลมากกว่าการระบาดทุก ๆ ครั้ง

4 | ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทย ไตรมาสที่ 2 ปี 2564

จำนวนผู้ติดเชื้อโควิดในประเทศไทยรายใหม่ และสะสม วันที่ 1 เม.ย. 64 – 17 มิ.ย. 64 เวลา 01:00 น.										
ที่	จังหวัด	1 เม.ย. - 10 มิ.ย.	11-มิ.ย.	12-มิ.ย.	13-มิ.ย.	14-มิ.ย.	15-มิ.ย.	16-มิ.ย.	17-มิ.ย.	รวม(ราย)
รวม		157,514	2,260	3,248	2,743	3,345	2,995	2,302	3,106	177,513
1	กรุงเทพมหานคร	50,461	942	858	924	925	872	807	1,032	56,821
2	สมุทรปราการ	9,729	173	313	217	196	336	161	390	11,515
3	สมุทรสาคร	3,745	98	188	139	158	163	101	171	4,763
4	นครปฐม	1,649	83	78	36	292	88	52	130	2,408
5	นนทบุรี	8,136	102	291	122	232	56	204	105	9,248
6	ชลบุรี	5,198	47	76	32	56	50	108	75	5,642
7	ปทุมธานี	5,210	50	81	77	83	202	89	71	5,863
8	นราธิวาส	1,068	8	24	31	10	4	32	67	1,244
9	ปัตตานี	439	4	10	41	67	61	42	58	722
10	พระนครศรีอยุธยา	1,577	19	39	206	22	33	50	43	1,989
11	ปราจีนบุรี	402	3	2	10	6	10	12	40	485
12	ยะลา	448	31	22	23	17	23	49	35	648
13	เพชรบุรี	7,627	56	34	62	22	40	23	31	7,895
14	ฉะเชิงเทรา	1,207	35	23	38	38	72	96	31	1,540
15	สงขลา	1,824	70	18	89	106	57	60	29	2,253

ภาพที่ 3 จำนวนผู้ติดเชื้อรายวันจากการระบาดระลอก 3

หากเปรียบเทียบข้อมูลการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ในแต่ละระลอก พบว่า "ระลอกแรก" (2563 ทั้งปี) พบผู้ป่วยทั้งสิ้น 6,772 ราย เสียชีวิตสะสม 67 คน "ระลอก 2" (1 ม.ค.-31 มี.ค. 2564) พบผู้ป่วยทั้งสิ้น 21,035 ราย เสียชีวิตสะสม 27 คน สำหรับ "โควิด 19 ระลอกใหม่" (เม.ย. 2564) ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน - 17 มิถุนายน 2564 พบผู้ป่วยยืนยันสะสมแล้ว 177,513 ราย เสียชีวิตสะสม 1,431 คน

อันดับโลก	ธงชาติ	ประเทศ	ยอดผู้ติดเชื้อ	ยอดผู้เสียชีวิต	เพิ่มขึ้นจาก เมื่อวาน	
					ติดเชื้อ วันนี้	เสียชีวิต วันนี้
18		อินเดีย	1,837,126	51,095	⁽³⁾ +5,353	⁽²⁾ +187
24		ฟิลิปปินส์	1,247,899	21,357	⁽²⁾ +7,183	⁽¹⁾ +199
39		มาเลเซีย	595,374	3,096	⁽¹⁾ +8,209	⁽³⁾ +103
81		ไทย	171,979	1,177	+2,631	+31
85		เมียนมา	143,945	3,221	+122	+3
107		สิงคโปร์	62,145	33	+45	ไม่มีรายงาน
123		กัมพูชา	32,189	236	+729	+6
165		เวียดนาม	8,063	49	+250	ไม่มีรายงาน
193		ลาว	1,943	3	+9	ไม่มีรายงาน
207		บรูไน	244	3	ไม่มีรายงาน	ไม่มีรายงาน

ภาพที่ 4 สถานการณ์ Covid-19 กลุ่ม 10 ประเทศอาเซียน *รายงาน : 4 มิถุนายน 2021

นอกจากนี้พบว่าไตรมาสนี้ การระบาดของโรคโควิด-19 ของหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียนก็พุ่งสูงขึ้น เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และเวียดนาม โดยเฉพาะมาเลเซียพบผู้ติดเชื้อพุ่งขึ้นสูงมากในไตรมาสนี้ มากกว่า 8,000 คน/วัน จนรัฐบาลมาเลเซียต้องประกาศล็อกดาวน์เต็มรูปแบบ ตั้งแต่วันที่ 1 -24 มิถุนายน 2564 ทางกรมการท่องเที่ยวจึงต้องเพิ่มความเข้มงวดในการเฝ้าระวังหลักการลดความเสี่ยงข้ามชายแดน ไทย-มาเลเซีย 4 จังหวัด ได้แก่ สงขลา ยะลา นราธิวาส สตูล มีการห้ามเดินทางข้ามระหว่างจังหวัดเหล่านี้

อย่างไรก็ตามในไตรมาสนี้มีข่าวดีเรื่องแผนการฉีดวัคซีนที่มีอัตราเร่งให้เร็วขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการติดเชื้อจำนวนมากในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และแผนการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้รับวัคซีนครบโดสโดยไม่ต้องกักตัว โดยทดลองเปิดรับในจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดแรกในเดือนกรกฎาคม 2564 และจะขยายผลไปสู่พื้นที่ท่องเที่ยวอื่นอีก 9 จังหวัดในเดือนตุลาคม ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ กระบี่ พังงา สมุย (สุราษฎร์ธานี) ชะอำ (เพชรบุรี) หัวหิน (ประจวบคีรีขันธ์) พัทยา (ชลบุรี) และบุรีรัมย์ นายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่งให้เร่งดำเนินการฉีดวัคซีน โดยมีแผนการกระจายวัคซีนตามลำดับการฉีดก่อน-หลัง ดังนี้ ประชาชนที่จะได้รับการฉีดก่อน คือ 1. กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์ คนชรา ผู้ที่มีโรคประจำตัว ความดัน เบาหวาน หัวใจ 2. จังหวัดที่มีการระบาดมากจะจัดวัคซีนเสริมเพื่อควบคุมโรค อาจมีการปรับแผนตามสถานการณ์โรคที่เปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็ว 3. พื้นที่ที่มีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ พื้นที่ท่องเที่ยวหลักของประเทศ โดยจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเป็นจำนวนมาก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร หัวหิน (ประจวบคีรีขันธ์) ชะอำ (เพชรบุรี) บุรีรัมย์ 4. จังหวัดที่มีการค้าผ่านแดนสูง ได้แก่ อุดรธานีหนองคาย เชียงราย ตาก 5. กลุ่มแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศ (ภาคการส่งออก) นอกจากนี้ภาครัฐยังได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนในการฉีดวัคซีนให้แก่คนงานในโรงงานที่มีความแออัดสูง และเพิ่มจุดบริการการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนมากขึ้น โดยตั้งเป้าว่าต้องฉีดวัคซีนให้ได้เดือนละ 15 ล้านโดส เพื่อให้ฉีดวัคซีนได้ร้อยละ 70 ของประชากรทั้งประเทศภายในปี 2564 นี้ โดยวัคซีนที่รัฐบาลไทยติดต่อขอซื้อมาฉีดให้ประชาชนมี 5 ยี่ห้อ คือ แอสตราเซนเนกา จำนวน 61 ล้านโดส ซิโนแวค 6 ล้านโดส ไฟเซอร์ 20 ล้านโดส จอห์นสันแอนด์จอห์นสัน 5 ล้านโดส และซิโนฟาร์ม จำนวน 1 ล้านโดส นำเข้าโดยสถาบันราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ นอกจากนี้ภาคเอกชนยังมีแผนที่จะนำเข้าวัคซีนโมเดอร์นา อีก 20 ล้านโดส ดังนั้น ขณะนี้จึงมีวัคซีนที่สั่งจองไว้แล้วกว่า 100 ล้านโดส¹ ณ วันที่ 14 มิถุนายน 2564 มีประชาชนที่ฉีดวัคซีนไปแล้วทั้งหมด 6,511,184 คน และมีประชาชนที่ฉีดครบโดสแล้ว 1,749,121 คน²

ความครอบคลุมการรับบริการวัคซีนโควิด 19 สะสม (วันที่ 28 ก.พ. - 14 มิ.ย.64)

จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนผู้ได้รับวัคซีน			
		เข็มที่ 1 (คน)	ความครอบคลุม (ร้อยละ)	เข็มที่ 2 (คน)	ความครอบคลุม (ร้อยละ)
กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล	14,852,388	2,057,625	13.85	660,375	4.45
กรุงเทพมหานคร	7,699,174	1,433,304	18.62	395,057	5.13
นนทบุรี	1,609,191	194,056	12.06	70,551	4.38
สมุทรปราการ	1,931,726	153,507	7.95	44,298	2.29
ปทุมธานี	1,533,781	96,146	6.27	28,817	1.88
สมุทรสาคร	953,167	142,928	15.00	108,587	11.39
นครปฐม	1,125,349	37,684	3.35	13,065	1.16
จังหวัดอื่น ๆ (รวม 71 จังหวัด)	55,262,208	2,234,793	4.04	882,311	1.60
ภูเก็ต*	547,584	335,472	61.26	153,845	28.10
ระนอง	228,507	33,132	14.50	14,531	6.36
สุราษฎร์ธานี	1,144,089	101,041	8.83	38,059	3.33
เกาะสมุย อ.สมุย	125,229	57,523	45.93	26,309	21.01
เกาะพะงัน อ.เกาะพะงัน	26,092	2,248	8.62	310	1.19
เกาะเต่า อ.เกาะพะงัน	5,498	873	15.88	50	0.91

ที่มา : ฐานข้อมูล MOPH Immunization Center และมีการปรับฐานประชากรของเกาะสมุย จ. สุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 5 จำนวนการได้รับวัคซีนโควิด-19 ของประเทศ

1 “วัคซีนในมือไทยมีเพียงพอแล้ว” BBC NEWS THAI ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2564

2 ฐานข้อมูล MOPH Immunization Center

2 ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้า

2.1 ปัจจัยภายนอกประเทศ

2.1.1 ปัจจัยบวก

การตื่นตัวต่อการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ในหลายประเทศ ณ วันที่ 7 มิถุนายน 2564 มีประชากรที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แล้วจำนวน 2,123,495,588 คน (ร้อยละ 13.8 ของประชากรทั้งโลก) โดยประเทศที่ฉีดวัคซีนแล้วมากที่สุด 10 อันดับแรก ได้แก่ จีน จำนวน 723,486,000 โดส สหรัฐอเมริกา 299,120,522 โดส สหภาพยุโรป 263,655,900 โดส อินเดีย 227,567,873 โดส บราซิล 70,567,492 โดส สหราชอาณาจักร 66,749,638 โดส เยอรมนี 53,404,798 โดส ฝรั่งเศส 39,493,931 โดส อิตาลี 36,804,386 โดส รัสเซีย 33,000,000 โดส อย่างไรก็ตามการเข้าถึงวัคซีนมีความไม่เท่าเทียมกัน ประเทศที่มีรายได้สูงจะได้รับการฉีดวัคซีนเร็วกว่าประเทศที่มีรายได้ต่ำถึง 30 เท่า ถึงแม้ว่าวัคซีนจะมีประสิทธิภาพในการป้องกันการเสียชีวิตจากโรคโควิด-19 ได้ถึงร้อยละ 95 แต่การที่โลกจะกลับมาสู่ภาวะปกติได้ประชาชนต้องได้รับวัคซีนร้อยละ 70- 85 ของประชากรทั้งโลก (7,000 ล้านคน) ด้วยอัตราการฉีดในปัจจุบันที่ 38.9 ล้านคนต่อวัน คาดว่าต้องใช้เวลาอีกหนึ่งปีกว่าจึงจะสร้างภูมิคุ้มกันระดับโลกได้สำเร็จ คาดว่าการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกต้องรอถึงกลางปี 2566 ส่วนภาคการท่องเที่ยวจะฟื้นตัวหลังจากนั้นอีกประมาณ 6 เดือน³ กว่าที่จะกลับมาสู่ระดับปกติก่อนเกิดวิกฤตโควิด อย่างไรก็ตามอัตราการฉีดวัคซีนกำลังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีวัคซีนชนิดใหม่จากผู้ผลิตกำลังออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น

เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มปรับตัวได้แข็งแกร่งขึ้นในปี หลังจากหลายประเทศเร่งฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ได้มากขึ้น ส่งผลทำให้การส่งออกและการลงทุนภาคเอกชนฟื้นตัวตามไปด้วย นอกจากนี้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของประเทศจีน และสหรัฐอเมริกายังเป็นปัจจัยหนุนการเติบโตของเศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของแต่ละประเทศมีการฟื้นตัวแตกต่างกันค่อนข้างมากขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ความสามารถในการจัดหาและกระจายวัคซีน รวมถึงประสิทธิภาพของนโยบายการเงินการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ

2.1.2 ปัจจัยลบ

การระบาดโควิด-19 ที่ยังไม่คลี่คลาย เนื่องจากยังมีการกลับมาระบาดของกาการกลายพันธุ์ของไวรัสโควิด-19 ในประเทศคู่ค้าสำคัญหลายประเทศ อาทิ อินเดีย สหภาพยุโรป ที่ยังมีความรุนแรงซึ่งส่งผลต่อกำลังซื้อของประชาชน รวมถึงกระทบต่อการฟื้นตัวและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ไตรมาส 1/2564 พบว่าเศรษฐกิจยูโรโซนขยายตัวอยู่ที่ 0.6% ซึ่งต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้

ประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่ยังมีนโยบายการเดินทางเข้าออกประเทศที่รัดกุม เนื่องจากความไม่แน่นอนจากประสิทธิผลของวัคซีนชนิดต่าง ๆ ต่อไวรัสกลายพันธุ์สายพันธุ์ใหม่ ผู้นำประเทศต่าง ๆ จึงยังคงมีความกังวลต่อโรคโควิด-19 กลายพันธุ์ หลายประเทศมีข้อจำกัดในการเดินทางจากคนที่มาจากบางประเทศและยังมีการห้ามเดินทางไปในบางประเทศอีกด้วย การเดินทางระหว่างประเทศจึงไม่สามารถกลับไปเป็นเหมือนเดิมได้ในระยะเวลาอันสั้น

2.2 ปัจจัยภายในประเทศ

2.2.1 ปัจจัยบวก

การส่งออกมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่ง ตามการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจและการค้าโลกซึ่งช่วยพยุงการผลิตภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ มูลค่าการส่งออกในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2564 ขยายตัวอยู่ที่ 12.8%YOY และกระจายตัวไปในกลุ่มสินค้าหลักเกือบทุกประเภท ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่กำลังฟื้นตัวได้ดีโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว และจากราคาสินค้าส่งออกที่เร่งตัวขึ้นจึงทำให้คาดว่าช่วงเวลาที่เหลือของปีการส่งออกของไทยจะขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง

รัฐบาลมีเป้าหมายให้ประชากรไทยร้อยละ 70 หรือ 50 ล้านคน ได้รับการฉีดวัคซีนภายในสิ้นปี 2564 โดยวางแผนการฉีดวัคซีนดังนี้

ดังนี้

³ <https://www.bloomberg.com/graphics/covid-vaccine-tracker-global-distribution/> ณ วันที่ 7 มิถุนายน 2564

แผนการจัดหาวัคซีนโควิด-19 ประเทศไทย พ.ศ. 2564		
	วัคซีน Sinovac Biotech จำนวน 2 ล้านโดส เดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน 2564	
	200,000 โดส	วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564
	800,000 โดส	เดือนมีนาคม 2564
	1,000,000 โดส	เดือนเมษายน 2564
	วัคซีน AstraZeneca จำนวน 26 ล้านโดส เดือนมิถุนายน – สิงหาคม 2564	
	6,000,000 โดส	เดือนมิถุนายน 2564
	10,000,000 โดส	เดือนกรกฎาคม 2564
	10,000,000 โดส	เดือนสิงหาคม 2564
	วัคซีน AstraZeneca จำนวน 35 ล้านโดส เดือนกันยายน – ธันวาคม 2564	
	10,000,000 โดส / เดือน	เดือนกันยายน 2564
	10,000,000 โดส / เดือน	เดือนตุลาคม 2564
	10,000,000 โดส / เดือน	เดือนพฤศจิกายน 2564
	5,000,000 โดส / เดือน	เดือนธันวาคม 2564

ภาพที่ 6 แผนการจัดหาวัคซีนโควิด-19 ของประเทศไทย

ล่าสุดเดือนมิถุนายนจะมีวัคซีนฉีดให้คนไทย 6,960,000 โดส วันที่ 7 มิถุนายน 2564 นายกรัฐมนตรีได้ลงนามกับบริษัท จอห์นสัน แอนด์จอห์นสัน เพื่อนำวัคซีนเข้ามาเพิ่มเติมอีก 25 ล้านโดส และจะจัดหาวัคซีนซิโนแวคเข้ามาเพิ่มเติมอีก 8 ล้านโดส เพื่อให้ได้วัคซีนครบตามจำนวน 100 ล้านโดสภายในสิ้นปี 2564⁴ จำนวนประชาชนที่ได้รับวัคซีนครบโดสเพิ่มมากขึ้น สามารถสร้างความเชื่อมั่นในการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

เม็ดเงินจากมาตรการเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจจากภาครัฐทยอยเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2564 พรก.เงินกู้ เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ครั้งที่ 2 วงเงิน 5 แสนล้านบาท มีผลบังคับใช้ โดยมีวงเงินในวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเยียวยา หรือชดเชยให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 และเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 473,000 ล้านบาท เมื่อรวมกับเม็ดเงินจากเงินกู้ครั้งที่ 1 ในส่วนของแผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายอีกประมาณ 1.4 แสนล้านบาท รวมเป็นเงินกว่า 6 แสนล้านบาท คาดว่าจะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยในช่วงปลายปี 2564-2565 ดีขึ้น และคาดการณ์ GDP ได้มากกว่า 1.5%⁵

ภาพที่ 7 มาตรการลดค่าครองชีพและฟื้นฟูเศรษฐกิจจากผลกระทบของการระบาดโรคโควิด-19

⁴ ประชาชาติธุรกิจออนไลน์ “วัคซีน จอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน “ประยุทธ์” ลงนามนำเข้าแล้ว 25 ล้านโดส” วันที่ 7 มิถุนายน 2564

⁵ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2.2 ปัจจัยลบ

หนี้ครัวเรือนมีแนวโน้มพุ่งสูงขึ้น ไตรมาส 4/2563 หนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับ 89.3% ของ GDP และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 91% ของ GDP หลังจากเกิดการระบาดระลอก 3 เนื่องจากการจ้างงานลดลงในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริการ ซึ่งมีการจ้างงานสูงถึงร้อยละ 49 ของการจ้างงานรวมของแรงงานทั้งระบบ⁶ ซึ่งจะกระทบต่อกำลังซื้อ ความสามารถในการชำระหนี้ ส่งผลต่อการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวภายในประเทศ อาจจะล่าช้าออกไปอีก

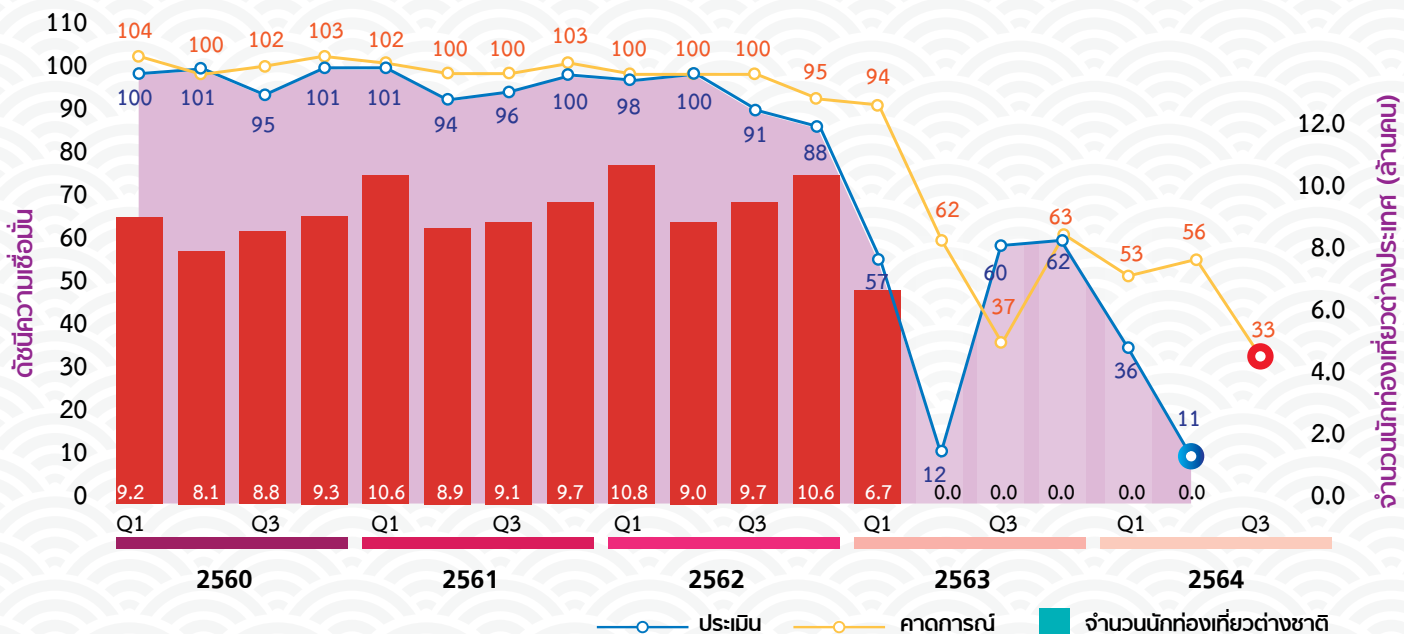
การกระจายวัคซีนที่ล่าช้า เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 มีไม่กี่บริษัท ในขณะที่ประชาชนทุกประเทศทั่วโลกกำลังรอวัคซีน ดังนั้น อาจมีการผลิตไม่ทันทำให้การส่งมอบวัคซีนอาจไม่เป็นไปตามกำหนด การได้มาของวัคซีนจึงมาในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน อาจไม่ทันต่อความต้องการ ส่งผลให้การกระจายวัคซีนล่าช้า ไม่เป็นไปตามกำหนด จนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ต้องการเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย อาจจะเลือกเดินทางไปประเทศอื่นเสียก่อน

สถานการณ์ขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวในกลุ่ม Unskilled labor ผลกระทบของโควิด-19 เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางเข้าออกของแรงงานต่างด้าว ซึ่งการขาดแคลนดังกล่าวเริ่มมีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องด้วยกิจกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกหลาย ๆ อุตสาหกรรมเริ่มฟื้นตัวจากการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า ทำให้บางอุตสาหกรรมจำเป็นต้องปรับลดกำลังการผลิตลง ซึ่งกระทบต่อมูลค่าการส่งออกได้ นอกจากนี้แรงงานภาคการก่อสร้างก็ขาดแคลนซึ่งส่งผลต่อการลงทุนของภาคเอกชนได้

การคลายพันธู์ของไวรัสโควิด-19 ถึงแม้ประเทศไทยจะมีการฉีดวัคซีนได้ครบ 70% ของประชากรภายในประเทศในสิ้นปี 2564 ได้แล้ว ก็อาจยังไม่กล้าเปิดประเทศแบบเต็มที่ เพราะกลัวโรคโควิด-19 คลายพันธุ์ที่วัคซีนไม่อาจป้องกันได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดการระบาดขึ้นมาได้อีก และแม้ว่าเราจะกล้าเปิดประเทศ แต่นักท่องเที่ยวทั่วโลกก็อาจจะไม่กล้ากลับมาท่องเที่ยวเหมือนเดิมในระยะเวลาอันใกล้ เนื่องจากภูมิคุ้มกันโลกยังไม่เกิดขึ้น **คาดว่าจะการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวโลกต้องใช้เวลากว่า 1 ปี จึงจะกลับมาใกล้เคียงกับภาวะปกติก่อนมีการระบาดของโรคโควิด-19 (ปลายปี 2566)**

3 ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย

3.1 ดัชนีความเชื่อมั่นไตรมาส 2/2564⁷

ภาพที่ 8 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทยปี 2560-2564

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในไตรมาส 2/2564 จำนวน 725 ราย ระหว่างวันที่ 15- 30 พฤษภาคม 2564 พบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 2/2564 อยู่ที่ 11 สะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติมากที่สุด และแย่กว่าไตรมาสที่ผ่านมามาก (ไตรมาส 1/2564 ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 36) เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน (ดัชนีความเชื่อมั่นฯ ไตรมาสที่ 2/2563 อยู่ที่ 12) ทั้งนี้

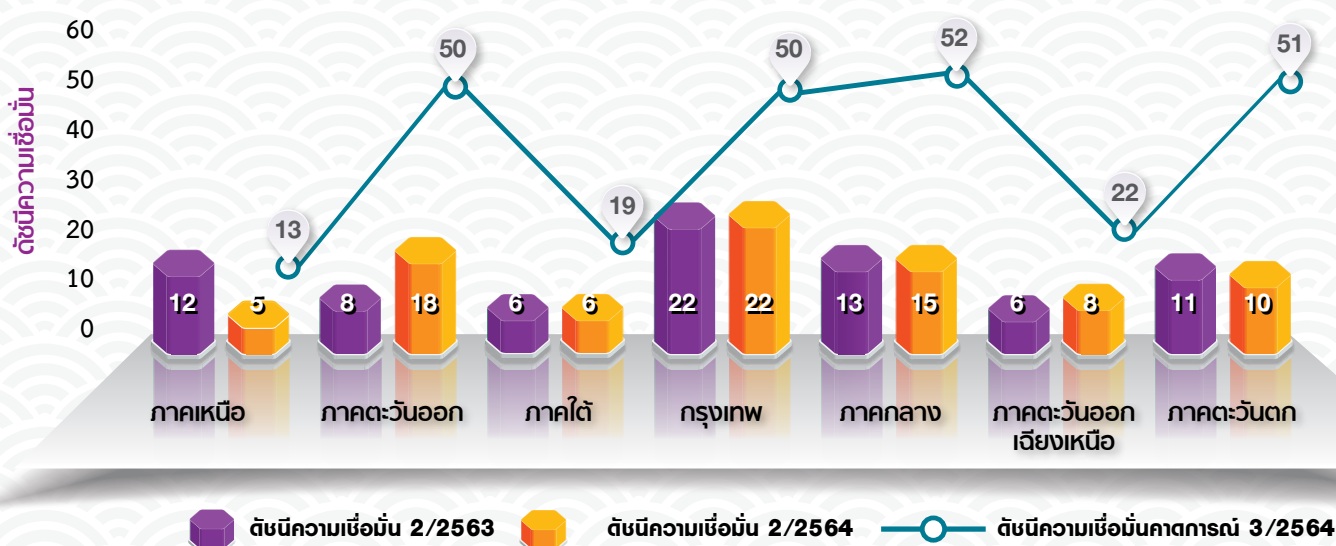
⁶ กระทรวงแรงงาน 2562

⁷ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวน 725 ราย ระหว่างวันที่ 15- 30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

เป็นผลมาจากการระบาดระลอก 2 และระลอก 3 ที่ต่อเนื่องเป็นเวลานาน ความกังวลต่อความรุนแรงของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลให้เสียชีวิตอย่างรวดเร็วและจำนวนผู้ติดเชื้อรายวันที่พุ่งสูงมากในแต่ละวัน ประกอบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัวที่ลดลงมากเนื่องจากมีการระบาดของโรคโควิด-19 มายาวนาน ทำให้ประชาชนทำมาหากินฝืดเคือง ส่งผลให้สถานการณ์ท่องเที่ยวชะลอตัวอย่างหนัก เนื่องจากประชาชนชะลอการใช้จ่าย ลดความถี่ในการออกนอกบ้าน ทำให้ผลประกอบการของสถานประกอบการทุกประเภทในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวลดลงมากกว่าการระบาดระลอกอื่น

การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวไตรมาส 3/2564 ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ไตรมาส 3/2564 อยู่ที่ 33 สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความกังวลต่อสถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ว่ายังคงอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติในระดับที่สูงมาก แต่คาดว่าจะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้ (ไตรมาสที่ 11) ทั้งนี้เป็นผลมาจากความกังวลต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่มีรายงานยอดผู้ติดเชื้อมากกว่า 2,000 คน ในทุกวัน และยังไม่มีความชัดเจนว่าควบคุมการแพร่ระบาดได้ ผู้ประกอบการคาดว่าจะการแพร่ระบาดอาจยืดเยื้อไปถึงไตรมาสหน้า ซึ่งกระทบต่อความเชื่อมั่นในการเดินทางของประชาชน แต่การระดมฉีดวัคซีนในแต่ละจังหวัดที่มีผู้ได้รับการฉีดวัคซีนจำนวนมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นมากกว่าไตรมาสนี้ นอกจากนี้หนี้ครัวเรือนที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ส่งผลต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคและยังถูกซ้ำเติมด้วยการระบาดระลอก 3 ผู้ประกอบการจึงคาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยว ไตรมาส 3/2564 น่าจะอยู่ในระดับที่ลดลงสูงมากเมื่อเทียบกับระยะเวลาเดียวกันของปีที่ยังไม่มีวิกฤตโควิด-19

3.2 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามภูมิภาค⁸

ภาพที่ 9 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทยไตรมาส 2/2564 และคาดการณ์ไตรมาส 3/2564 จำแนกตามภูมิภาค

สถานการณ์ท่องเที่ยว ไตรมาส 2/2564 จำแนกตามภูมิภาค กรุงเทพมหานคร (22) สถานการณ์ท่องเที่ยวดีกว่าภูมิภาคอื่น และเท่ากับไตรมาส 2 ของปีที่ผ่านมา (ซึ่งอยู่ในช่วงล็อกดาวน์) สะท้อนสถานการณ์ท่องเที่ยวที่ต่ำกว่าปกติในระดับสูงมาก เมื่อเทียบกับช่วงระยะเดียวกันของปีที่ยังไม่มีวิกฤตโควิด-19 ส่วนภูมิภาคที่สถานการณ์ท่องเที่ยวต่ำที่สุด คือ ภาคเหนือและภาคใต้ โดยมีสถานการณ์ท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน (5 และ 6 ตามลำดับ)

ทั้งนี้เนื่องจากในภาคเหนือโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในระดับที่รุนแรง มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสมจากการแพร่ระบาดระลอก 3 มากกว่า 4,000 คน⁹ ส่วนภาคใต้ สถานการณ์ท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าภูมิภาคอื่น เนื่องจากมีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงในประเทศมาเลเซีย (ติดเชื้อมากกว่า 8,000 คน/วัน) จึงมีการเพิ่มความเข้มงวดในการเฝ้าระวังการลักลอบข้ามแดนไทย-มาเลเซีย ทำให้มีการห้ามเดินทางข้ามระหว่างจังหวัดในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนจังหวัดภูเก็ตมีการคัดกรองผู้เดินทางเข้าจังหวัดอย่างเข้มงวด เพื่อเตรียมต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาสหน้า และสถานการณ์การติดเชื้อมีความรุนแรงหลายจังหวัด ได้แก่ สุราษฎร์ธานี สงขลา นครศรีธรรมราช ยะลา

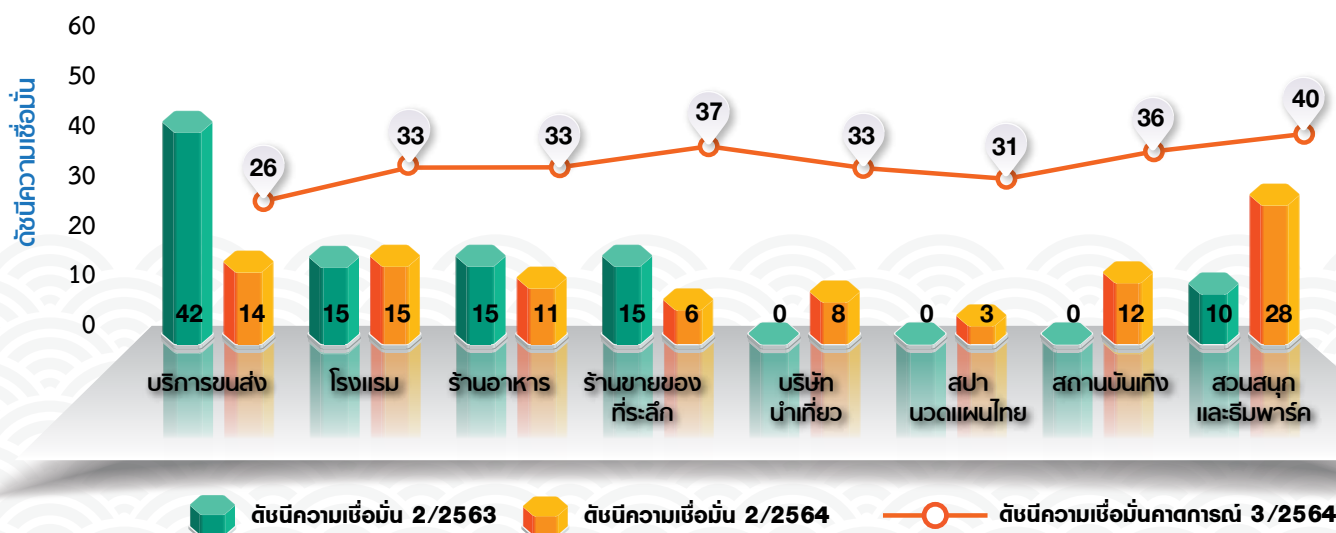
⁸ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 725 ราย ระหว่างวันที่ 15-30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail

รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

⁹ ข้อมูล ณ วันที่ 12 มิถุนายน 2564 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวไตรมาส 3/2564 จำแนกตามภูมิภาค คาดว่าในไตรมาส 3 สถานการณ์ท่องเที่ยวภาคกลาง ภาคตะวันออก และกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน (50-52) โดยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติในระดับสูง แต่ดีขึ้นกว่าไตรมาสที่แล้วเล็กน้อย ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการเร่งฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในหลายจังหวัด ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นมากขึ้น แต่ยังกังวลเรื่องความยืดหยุ่นของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ยังไม่มีความชัดเจน ส่วนภูมิภาคที่ผู้ประกอบการมีความกังวลที่สุด คือ ภาคเหนือ (13)

3.3 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามประเภทธุรกิจ¹⁰

ภาพที่ 10 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยไตรมาส 2/2564 และคาดการณ์ไตรมาส 3/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

สถานการณ์ท่องเที่ยว ไตรมาส 2/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ พบว่าผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (สวนสนุกและเอ็นพาร์ค) ประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ดีกว่าธุรกิจประเภทอื่น (28) และดีกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (10) (หมายเหตุ ไตรมาสนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นเปิดบริการปกติมีเพียงร้อยละ 25 เท่านั้น) แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติในระดับสูงมาก เมื่อเทียบกับช่วงระยะเดียวกันของปีที่ไม่มีการเกิดโควิด-19 ส่วนธุรกิจประเภทอื่นต่างมีผลกระทบที่ลดลงมากที่สุดทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องจากผลของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอก 3 มีความรุนแรงกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา สถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสนี้จึงใกล้เคียงกับการระบาดระลอกที่ 1 ที่มีการควบคุมการแพร่เชื้ออย่างเข้มงวด มีการล็อกดาวน์จังหวัด สั่งปิดสถานประกอบการ แต่การเดินทางภายในจังหวัดยังเกิดขึ้นได้บ้าง กำลังซื้อของประชาชนยังไม่ได้แสดงผลกระทบมากนัก เนื่องจากเพิ่งมีการหยุดงานจากการประกาศของภาครัฐและยังได้รับเงินชดเชยจากประกันสังคม และเงินเยียวยาจากภาครัฐคนละ 5,000 บาท ส่วนการระบาดระลอก 3 ถึงแม้จะมีการล็อกดาวน์และสั่งปิดสถานประกอบการ แต่การที่เชื้อโควิด-19 ได้แพร่กระจายไปทุกจังหวัด และข่าวสารเกี่ยวกับจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ส่งผลให้ประชาชนเกิดความกังวลในการออกนอกบ้านจึงลดความถี่และจำนวนคนในการเดินทาง นอกจากนี้การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มาอย่างยาวนานทำให้การทำมาหากินฝืดเคือง การใช้จ่ายของประชาชนจึงลดลงเนื่องจากสถานะเศรษฐกิจของครอบครัวที่ย่ำแย่และหนี้ครัวเรือนที่พุ่งสูงขึ้น ไตรมาสนี้ผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจึงลดลงในระดับสูงมาก

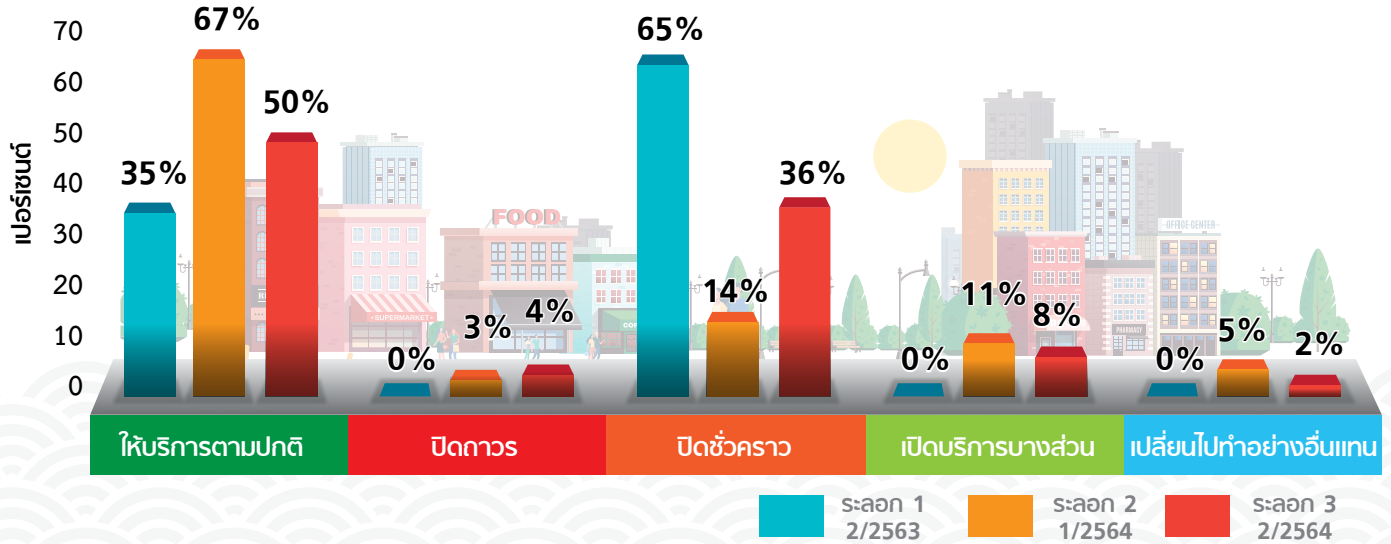
การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยว ไตรมาส 3/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ ผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น คาดว่าผลกระทบในไตรมาสนี้ จะดีกว่าธุรกิจประเภทอื่น (40) แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการทุกประเภทธุรกิจคาดว่า สถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติมากที่สุด (ต่ำกว่า 50) แต่ดีขึ้นกว่าไตรมาสที่แล้วเล็กน้อย ส่วนธุรกิจที่ผู้ประกอบการมีความกังวลที่สุด คือ ธุรกิจขนส่งผู้โดยสาร (26)

¹⁰ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 725 ราย ระหว่างวันที่ 15- 30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

4

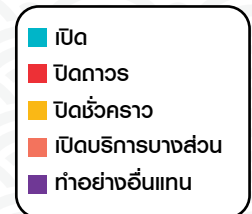
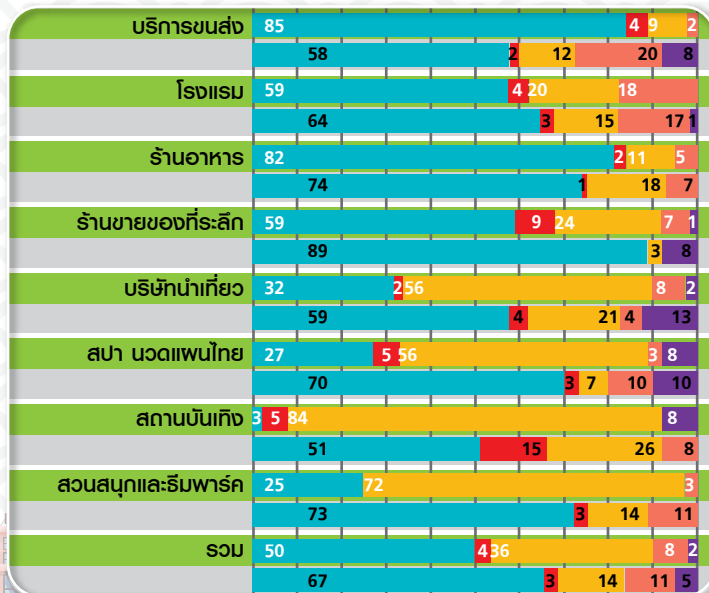
การประเมินผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในไตรมาส 2/2564

4.1 สถานภาพการประกอบกิจการของสถานประกอบการในไตรมาส 2/2564¹¹

ภาพที่ 11 สถานภาพของสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 เปรียบเทียบการระบาดระลอก 1, 2 และ 3

จากการสำรวจ พบว่า การระบาดระลอก 3 ทำให้ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการเปิดบริการปกติ ร้อยละ 50 ลดลงจากการระบาดระลอกที่ 2 ร้อยละ 17 และปิดกิจการชั่วคราวร้อยละ 36 เพิ่มขึ้นจากการระบาดระลอก 2 ร้อยละ 22 และมีการปิดกิจการถาวรร้อยละ 4 เพิ่มขึ้นจากการระบาดระลอก 2 ร้อยละ 1

ไตรมาส 2/2564
ไตรมาส 1/2564

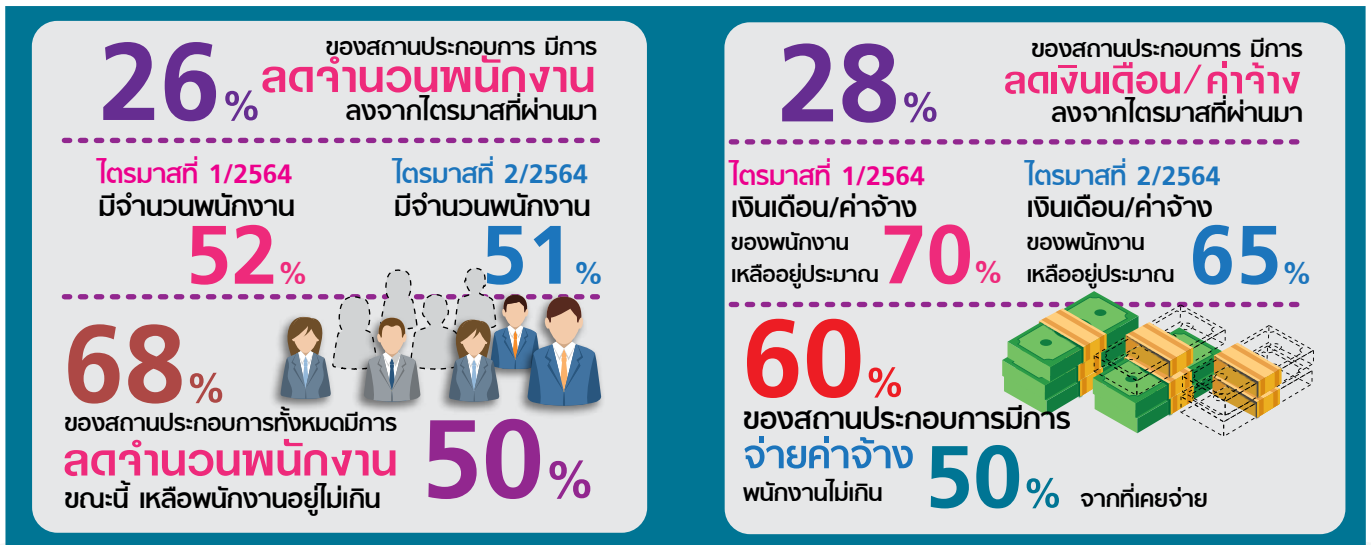
หน่วย: ร้อยละ

ภาพที่ 12 สถานภาพการประกอบกิจการของสถานประกอบการเปรียบเทียบไตรมาส 1/2564 และ 2/2564

จะเห็นได้ว่าในไตรมาสที่ธุรกิจด้านการขนส่งผู้โดยสารและธุรกิจร้านอาหารมีการเปิดบริการปกติในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นกว่าไตรมาสที่ 1/2564 ส่วนธุรกิจประเภทอื่น ๆ มีสัดส่วนการปิดชั่วคราวเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น โดยธุรกิจสถานบันเทิงเปิดบริการปกติเพียงร้อยละ 3 เท่านั้น ปิดชั่วคราวสูงถึงร้อยละ 84 เนื่องจากการระบาดระลอก 3 มีต้นตอจากสถานบันเทิง ดังนั้น ไตรมาสที่สถานบันเทิงจึงถูกสั่งปิดกิจการชั่วคราว ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (สวนสนุกและธีมพาร์ค) ที่คงเหลือเปิดบริการปกติมีเพียงร้อยละ 25 เท่านั้น ปิดชั่วคราวร้อยละ 72 ส่วนธุรกิจโรงแรม ปิดชั่วคราวร้อยละ 20

¹¹ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยว จำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail จดหมาย รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

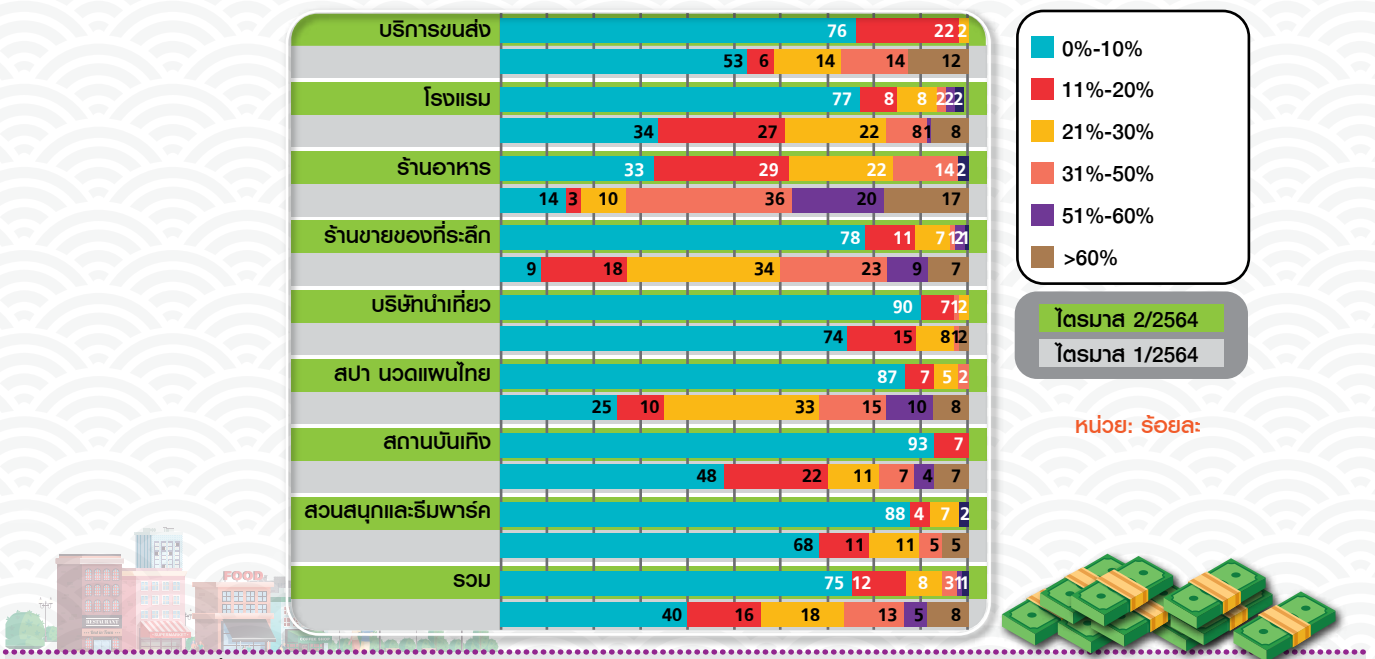
4.2 ภาพการดำเนินงานของสถานประกอบการในไตรมาส 2/2564¹²

ภาพที่ 13 ภาพการจ้างงานของสถานประกอบการในไตรมาส 2/2564

ในภาพรวม ร้อยละ 26 ของสถานประกอบการที่เปิดบริการในไตรมาสนี้มีการลดจำนวนพนักงานเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมา โดยไตรมาสนี้เหลือพนักงานอยู่ประมาณร้อยละ 51 นอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 68 ของสถานประกอบการ มีพนักงานเหลืออยู่ไม่ถึงครึ่งหนึ่งจากที่เคยมี

ร้อยละ 28 ของสถานประกอบการที่เปิดบริการในไตรมาสนี้ มีการลดเงินเดือน/ค่าจ้างของพนักงานเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมา โดยไตรมาสนี้เงินเดือน/ค่าจ้างของพนักงานเหลืออยู่ประมาณร้อยละ 65 ของที่เคยได้รับ และร้อยละ 60 ของสถานประกอบการจ่ายค่าจ้างให้พนักงานไม่เกินครึ่งหนึ่งจากที่เคยจ่าย

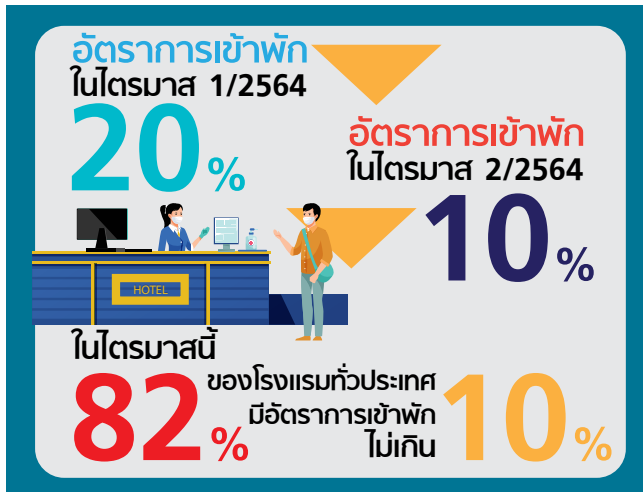
ภาพที่ 14 รายได้จากการประกอบการของสถานประกอบการเปรียบเทียบไตรมาส 1/2564 และ 2/2564

จากการสำรวจในไตรมาส 2/2564 พบว่าในภาพรวม ร้อยละ 75 ของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหมด มีรายได้ไม่เกินร้อยละ 10 และประมาณร้อยละ 90 ของสถานประกอบการทุกประเภทการมีรายได้ไม่เกินร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับก่อนไม่เกิดวิกฤตโควิด-19 (พ.ศ.2562)

สถานบันเทิง (ร้อยละ 93) บริษัทนำเที่ยว (ร้อยละ 90) แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (ร้อยละ 88) สปา/นวดแผนไทย (ร้อยละ 87) ร้านขายของที่ระลึกและสินค้าทั่วไป (ร้อยละ 78) ธุรกิจบริการขนส่ง (ร้อยละ 76) ธุรกิจโรงแรมที่พัก (ร้อยละ 77) ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เกินร้อยละ 10

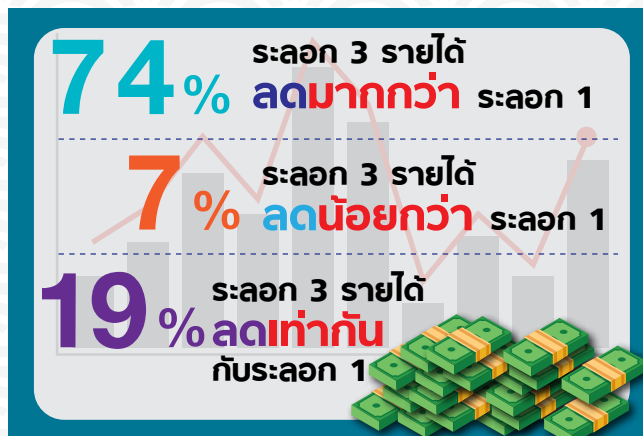
สถานการณ์ท่องเที่ยวของสถานบันเทิงแย่มากที่สุด รองลงมา คือ บริษัทนำเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น และสปา/นวด แผนไทย ตามลำดับ

¹² ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 725 ราย ในวันที่ 15- 30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

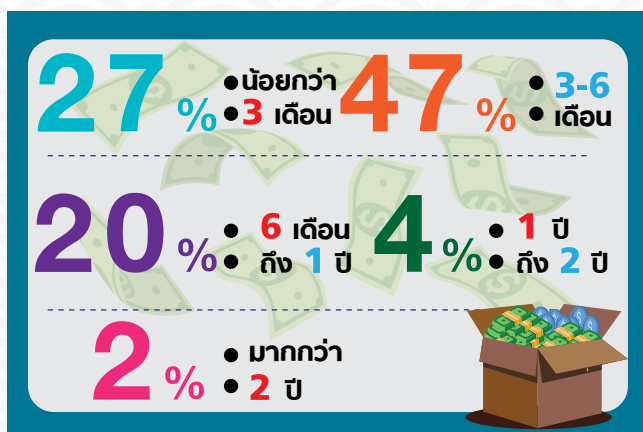
ภาพที่ 15 เปรียบเทียบอัตราการเข้าพัก
ในธุรกิจที่พักแรม (OCC) ไตรมาส 1/2564 และ 2/2564

พบว่าร้อยละ 82 ของโรงแรมทั่วประเทศ การแพร่ระบาดของ
ของโรคโควิด-19 ระลอก 3 ทำให้อัตราการเข้าพักลดลงเหลือไม่เกิน
ร้อยละ 10 เท่านั้น

ภาพที่ 16 เปรียบเทียบผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการจาก
การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระหว่างระลอก 1 และระลอก 3

ร้อยละ 74 ของสถานประกอบการมีความเห็นว่า การระบาด
ระลอก 3 ทำให้รายได้ลดลงมากกว่า ระลอก 1

ภาพที่ 17 สภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน

เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 47) ของสถานประกอบการที่เปิด
บริการในไตรมาสนี้ (เปิดปกติร้อยละ 50) มีสภาพคล่อง (เงินสด เงิน
ฝากธนาคาร หรือวงเงินสินเชื่อคงเหลือที่เบิกใช้ได้ทันที) เพียงพอ
สำหรับการดำเนินธุรกิจต่อไปได้อีก 3-6 เดือน เป็นที่น่าสังเกตว่า
ร้อยละ 74 ของสถานประกอบการ (ที่เปิดบริการในไตรมาสนี้) มีเงิน
ใช้ได้ไม่เกิน 6 เดือน **นั่นหมายความว่าถ้าสถานการณ์ท่องเที่ยว
ยังเป็นดังเช่นไตรมาสนี้ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือถ้ากิจกรรมทางเศรษฐกิจ
ยังไม่ดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้ คาดว่าอีก 6 เดือนข้างหน้า จะมีสถาน
ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเหลืออยู่
ประมาณร้อยละ 13 ของทั้งประเทศเท่านั้น**

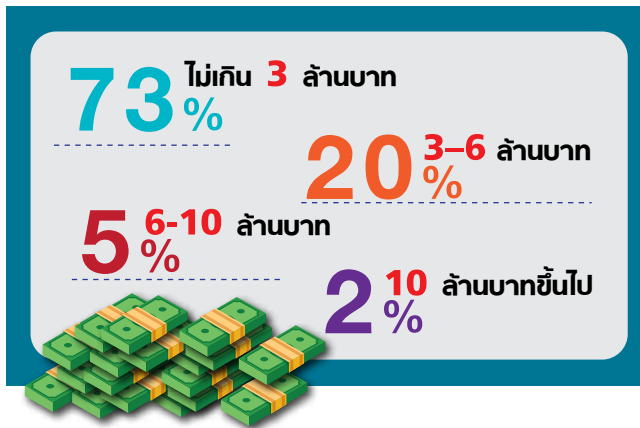
4.4 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับความ ต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐหลังจากจีด วัคซีนให้ประชาชนทั่วประเทศได้อย่างน้อย ร้อยละ 70 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ภาพที่ 18 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับความต้องการ
ความช่วยเหลือจากภาครัฐในการกลับมาดำเนินธุรกิจอีกครั้ง
หลังจากวิกฤตโควิด-19 เบาบางลง

กว่าครึ่งหนึ่งของผู้ประกอบการ (ร้อยละ 56) ต้องการให้
ภาครัฐกระตุ้นอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศให้มากขึ้น และ
ร้อยละ 41 ต้องการให้สถาบันการเงินพักชำระเงินต้นและดอกเบี้ย
ให้กับผู้ประกอบการต่อไปอีกระยะหนึ่ง

ภาพที่ 19 ความจำเป็นต้องใช้เงินในการกลับมาดำเนินธุรกิจใหม่อีกครั้ง

เมื่อลองถามผู้ประกอบการว่า “ถ้ารัฐบาลมีนโยบายปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำโดยไม่ต้องมีการค้ำประกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใช้เสริมสภาพคล่องในการกลับมาดำเนินธุรกิจใหม่อีกครั้ง(Restart) โดยขอหลักฐานรายได้สุทธิก่อนที่จะไม่เกิดวิกฤตโควิด-19 แผนธุรกิจ แผนค่าใช้จ่ายด้านการจ้างงาน และแผนการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ท่านคาดว่าจะท่านมีความจำเป็นต้องใช้เงินประมาณกี่ล้าน” พบว่าผู้ประกอบการร้อยละ 73 ต้องการกู้เงินจำนวนไม่เกิน 3 ล้านบาท และร้อยละ 93 ต้องการกู้เงินจำนวนไม่เกิน 6 ล้านบาท

5 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและประชาชนเกี่ยวกับการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ต่อไปในอนาคต¹³

ภาพที่ 20 ความคิดเห็นของประชาชนและผู้ประกอบการหากมีการแพร่ระบาดระลอกใหม่ในช่วงวันหยุดเทศกาล

ประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60) มีความคิดเห็นว่าการล็อกดาว์นแบบเข้มข้นเหมือนการระบาดระลอกแรก เป็นเวลา 1 เดือน (ห้ามข้ามเขตจังหวัด ห้ามทำกิจกรรมที่ประชาชนจำนวนมากมารวมตัวกัน) เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ และให้การระบาดจบลงอย่างรวดเร็วแม้จะเกิดความเสียหายต่อภาวะเศรษฐกิจก็ตาม ส่วนผู้ประกอบการร้อยละ 53 มีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

¹³ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 725 ราย ระหว่างวันที่ 15- 30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

6 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและประชาชนเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวในปี 2564¹⁴

87% จัดวัคซีนให้ประชาชนอย่างน้อย ร้อยละ 70 ของทั้งประเทศภายในปีนี้

30% สนับสนุนภาคเอกชน ในการจัดหาและกระจายการจัด วัคซีนทางเลือก ให้ประชาชน

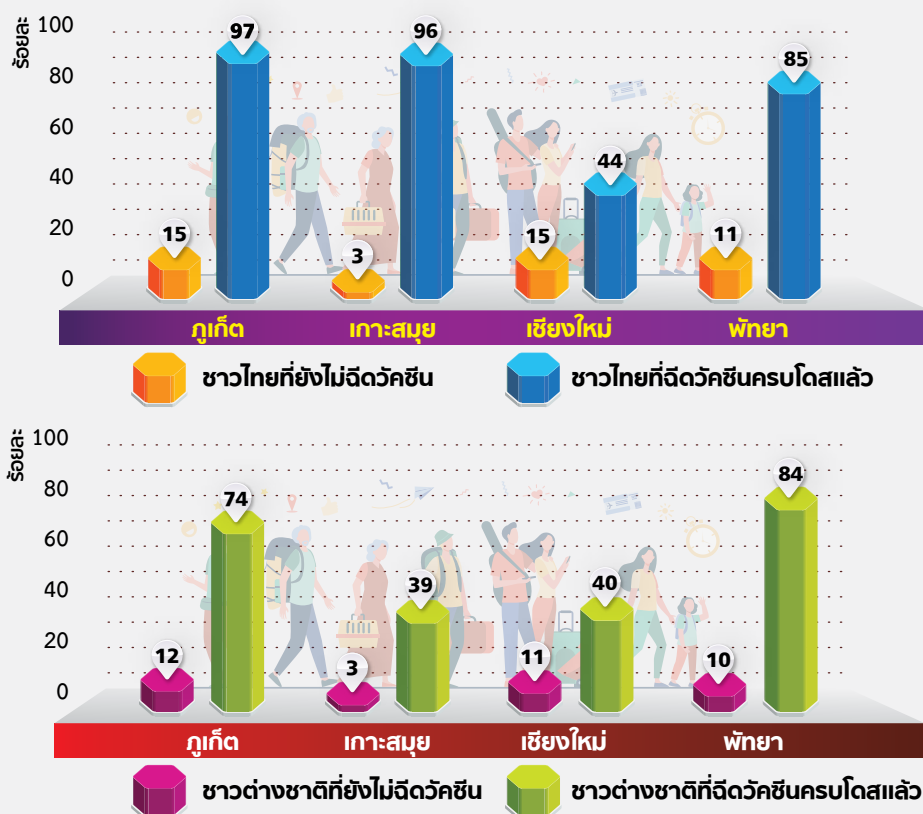
21% จัดวัคซีน ให้ประชาชนอย่างน้อย ร้อยละ 70 ในพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศภายในปีนี้

16%

ออกใบรับรอง ให้แก่ประชาชนที่มีการ **ฉีดวัคซีนครบ 2 เข็ม** และกำหนดให้ **สถานบันเทิง** รับเฉพาะ **ประชาชนที่มีใบรับรอง** เท่านั้น หากมีการฝ่าฝืนจะต้องมีมาตรการ **ลงโทษ**

ภาพที่ 21 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับนโยบายในการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ผู้ประกอบการ ร้อยละ 87 มีความคิดเห็นว่ารัฐบาลควรเร่งดำเนินการฉีดวัคซีนให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 70 ของประชาชนทั้งประเทศ ภายในปีนี้ ร้อยละ 30 มีความคิดเห็นว่ารัฐบาลควรให้การสนับสนุนภาคเอกชนในการจัดหาและกระจายการจัดวัคซีนทางเลือกให้ประชาชน

ภาพที่ 22 ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เป้าหมายรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ หลังจากได้รับการฉีดวัคซีนครบโดส อย่างน้อยร้อยละ 70 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว¹⁵

¹⁴ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 725 ราย ระหว่างวันที่ 15-30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

¹⁵ ข้อมูลจากการสำรวจประชาชน จ.ภูเก็ต (400 คน) เกาะสมุย (400 คน) ภูเก็ต (300 คน) และเชียงใหม่ (400 คน) ระหว่างวันที่ 15-30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เป้าหมายในการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เกี่ยวกับการยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ หลังจากที่ได้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการฉีดวัคซีนครบโดส อย่างน้อยร้อยละ 70 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว พบว่า

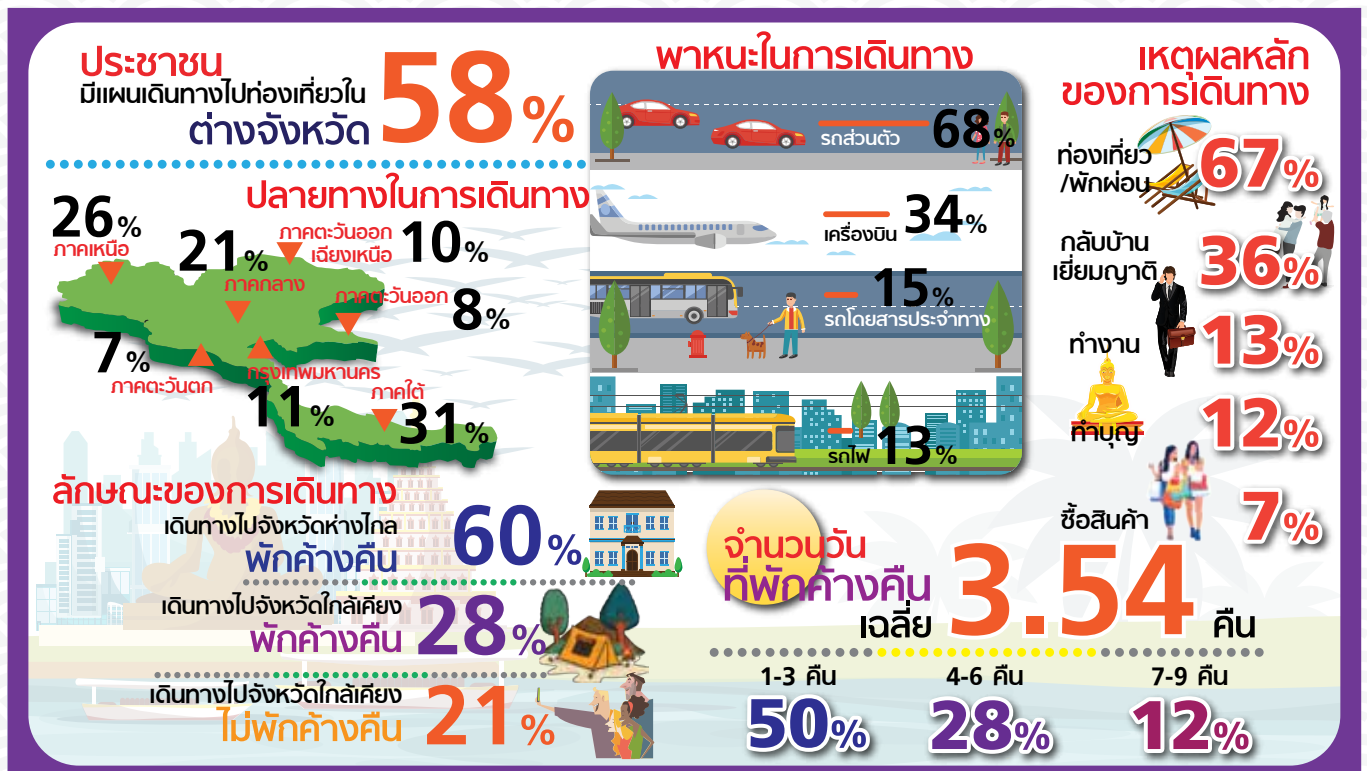
- ประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ร้อยละ 15 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ยังไม่ฉีดวัคซีน แต่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว สัดส่วนของความยินดีต้อนรับเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 97
- ประชาชนในพื้นที่เกาะสมุย ร้อยละ 3 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ยังไม่ฉีดวัคซีน แต่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว สัดส่วนของความยินดีต้อนรับเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 96
- ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 15 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ยังไม่ฉีดวัคซีน แต่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว สัดส่วนของความยินดีต้อนรับเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 44
- ประชาชนในพื้นที่พัทยา ร้อยละ 11 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ยังไม่ฉีดวัคซีน แต่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว สัดส่วนของความยินดีต้อนรับเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 85
- ประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ร้อยละ 12 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังไม่ฉีดวัคซีน แต่สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว สัดส่วนของความยินดีต้อนรับเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 74
- ประชาชนในพื้นที่เกาะสมุย ร้อยละ 3 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังไม่ฉีดวัคซีน แต่สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว สัดส่วนของความยินดีต้อนรับเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 39
- ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 11 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังไม่ฉีดวัคซีน แต่สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว สัดส่วนของความยินดีต้อนรับเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 40
- ประชาชนในพื้นที่พัทยา ร้อยละ 10 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังไม่ฉีดวัคซีน แต่สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว สัดส่วนของความยินดีต้อนรับเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 84

7

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยด้านการท่องเที่ยวในไตรมาส 3/2564

7.1 แผนการเดินทางของประชาชนในไตรมาส 3/2564¹⁶

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 930 ราย ระหว่างวันที่ 15- 30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแผนการท่องเที่ยวในไตรมาสนี้

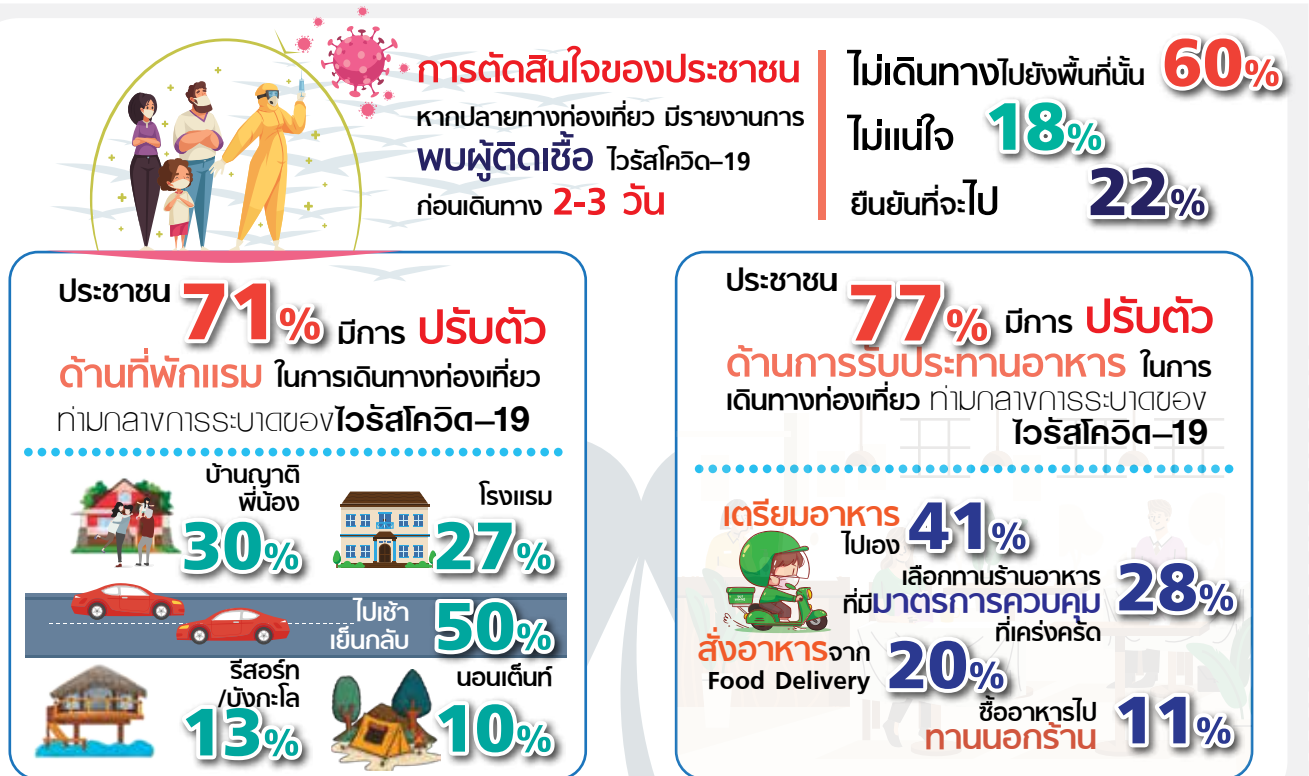

ภาพที่ 23 การวางแผนเดินทางของประชาชน ในไตรมาส 3/2564

¹⁶ ข้อมูลจากการสำรวจประชาชนชาวไทยจำนวน 930 ราย ระหว่างวันที่ 15- 30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

จากการสำรวจพบว่าประชาชนร้อยละ 58 ทั่วประเทศ มีแผนเดินทางไปต่างจังหวัดในไตรมาส 3/2564 โดยร้อยละ 60 ของคนที่เดินทางมีแผนไปจังหวัดห่างไกลและพักค้างคืน ร้อยละ 28 มีแผนเดินทางไปจังหวัดใกล้เคียงและพักค้างคืน นอกจากนี้พบว่าประชาชนวางแผนจะพักค้างคืนต่างจังหวัดโดยเฉลี่ย 3.54 คืน

วัตถุประสงค์ของการเดินทางไปต่างจังหวัดในไตรมาส 3/2564 มากที่สุด คือ เดินทางเพื่อการท่องเที่ยว รองลงมาคือ เดินทางกลับบ้านหรือไปเยี่ยมญาติ ประชาชนส่วนใหญ่วางแผนเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว รองลงมา คือ เดินทางโดยเครื่องบิน

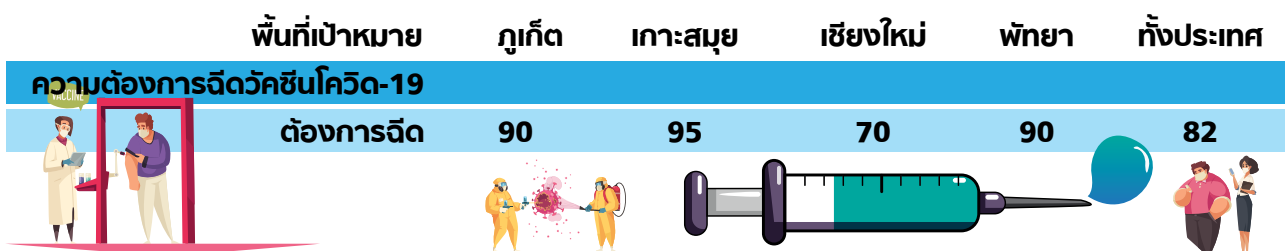

ภาพที่ 24 การปรับตัวในการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-19

เนื่องจากจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว จากการสำรวจพบว่า ประชาชนร้อยละ 60 เลือกที่จะไม่เดินทางเข้าไปพื้นที่ปลายทาง ถ้าทราบก่อนเดินทาง 2-3 วัน ว่าพื้นที่ปลายทางพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 นอกจากนี้พบว่าในการเดินทางท่องเที่ยวท่ามกลางการระบาดของโรคโควิด-19 ประชาชนร้อยละ 71 มีการปรับตัวในด้านที่พักแรม โดยประชาชนร้อยละ 50 เลือกที่จะไปเช่า-เย็นกลับ ร้อยละ 30 เลือกที่จะพักบ้านญาติ/เพื่อน เป็นที่น่าสังเกตว่าในไตรมาสหน้ามีประชาชนเพียงร้อยละ 27 เท่านั้นที่วางแผนที่จะพักโรงแรม นอกจากนี้พบว่าประชาชนร้อยละ 77 มีการปรับตัวในเรื่องการรับประทานอาหาร โดยร้อยละ 41 เลือกที่จะเตรียมอาหารไปรับประทานเอง และ ร้อยละ 28 เลือกร้านอาหารที่มีมาตรการควบคุมการติดเชื้ออย่างเคร่งครัด

7.2 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 930 ราย ระหว่างวันที่ 15- 30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแผนการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้า

พื้นที่เป้าหมาย	ภูเก็ต	เกาะสมุย	เชียงใหม่	พัทธยา	ทั้งประเทศ
ช่วงระยะเวลาที่ต้องการฉีด					
เร็วที่สุด	81	92	46	82	45
ไม่รับ แต่ภายในปีนี้	6	1	12	3	22
ปีหน้า	3	2	12	5	15
แหล่งที่มาของวัคซีนโควิด-19 ที่ประชาชนต้องการ					
วัคซีนฟรี	66	28	41	62	18
วัคซีนทางเลือก	8	58	32	4	50
ได้ทั้งสองแบบ	16	14	7	36	32

ภาพที่ 25 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19¹⁷

ร้อยละ 82 ของประชาชนทั้งประเทศมีความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 โดยร้อยละ 67 ต้องการฉีดภายในปีนี้ และอีกร้อยละ 15 ต้องการฉีดในปีหน้า นอกจากนี้พบว่าประชาชนครึ่งหนึ่งต้องการฉีดวัคซีนทางเลือก (ร้อยละ 50) ร้อยละ 90 ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต มีความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 โดยร้อยละ 87 ต้องการฉีดภายในปีนี้ และอีกร้อยละ 3 ต้องการฉีดในปีหน้า ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการฉีดวัคซีนที่รัฐบาลจัดสรรให้ (ร้อยละ 66) ร้อยละ 95 ของประชาชนในพื้นที่เกาะสมุย มีความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 โดยร้อยละ 93 ต้องการฉีดภายในปีนี้ และอีกร้อยละ 2 ต้องการฉีดในปีหน้า ประชาชนกว่าครึ่งต้องการฉีดวัคซีนทางเลือก (ร้อยละ 58) ร้อยละ 70 ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ มีความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 โดยร้อยละ 58 ต้องการฉีดภายในปีนี้ และอีกร้อยละ 12 ต้องการฉีดในปีหน้า ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการฉีดวัคซีนที่รัฐบาลจัดสรรให้ (ร้อยละ 41) ร้อยละ 90 ของประชาชนในพื้นที่พัทธยา มีความต้องการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 โดยร้อยละ 85 ต้องการฉีดภายในปีนี้ และอีกร้อยละ 5 ต้องการฉีดในปีหน้า ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการฉีดวัคซีนที่รัฐบาลจัดสรรให้ (ร้อยละ 62)

ยี่ห้อของวัคซีนที่ต้องการ

ยี่ห้อใดก็ได้ 26% ซิโนแวค 7%
แอสตราเซนคา 10% โมเดอร์น่า 8%
ไฟเซอร์ 36% จอห์นสันแอนด์จอห์นสัน 11%

ช่วงราคาต่อ 1 เข็มที่รับได้

ไม่เกิน 500 บาท 35% 501-1,000 บาท 27%
1,001-1,500 บาท 7% มากกว่า 1,500 บาท 31%

ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว หลังได้รับวัคซีนครบ

น้อยลง 9% เหมือนเดิม 48%
เพิ่มขึ้น 19% ไม่แน่ใจ 24%

ภาพที่ 26 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19¹⁸

ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการฉีดวัคซีนยี่ห้อไฟเซอร์ (ร้อยละ 36) รองลงมา คือ ไม่เจาะจง (ยี่ห้ออะไรก็ได้ขอให้ได้ฉีด) และประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35) ยอมรับราคาวัคซีนทางเลือกสูงสุดได้ที่ราคาไม่เกิน 500 บาท เป็นที่น่าสังเกตว่ามีประชาชนถึงร้อยละ 31 ที่ยอมจ่ายค่าวัคซีนได้มากกว่าเข็มละ 1,500 บาท เมื่อประชาชนได้รับวัคซีนครบโดสแล้วพบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48) คิดว่าความถี่ในการท่องเที่ยว ยังคงเหมือนเดิม (ก่อนฉีดกับหลังฉีดจำนวนครั้งในการเดินทางท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน) มีประชาชนเพียงร้อยละ 19 เท่านั้นที่คิดว่าความถี่ในการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นกว่าตอนที่ยังไม่ได้ฉีดวัคซีน

¹⁷ ข้อมูลจากการสำรวจประชาชนชาวไทยทั่วไปจำนวน 930 ราย ประชาชน จ.ภูเก็ต (400 คน) เกาะสมุย (400 คน) พัทธยา (300 คน) และเชียงใหม่ (400 คน) ระหว่างวันที่ 15-30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

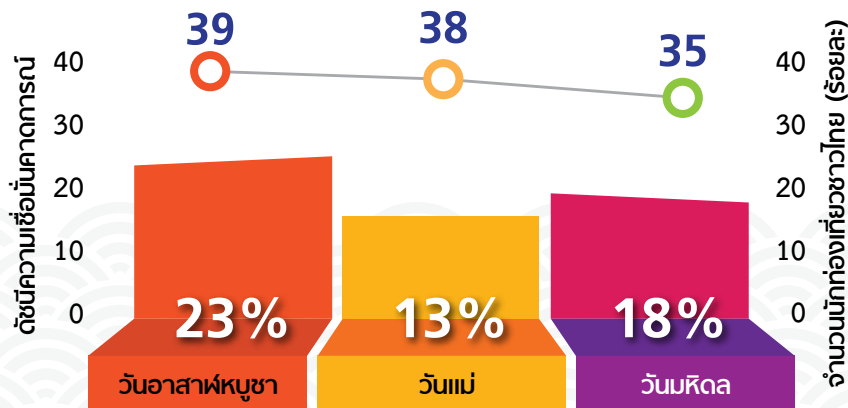
¹⁸ ข้อมูลจากการสำรวจประชาชนชาวไทยจำนวน 930 ราย และผู้ประกอบการจำนวน 725 ราย ระหว่างวันที่ 15-30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

8

การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 3/2564

ไตรมาส 3/2564 มีวันหยุดหรือเทศกาล ได้แก่ วันอาสาฬหบูชา ต่อเนื่อง วันเฉลิมพระชนมพรรษา ร.10 (วันหยุดเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ ตามมติ ครม. หยุดยาว 5 วัน วันเสาร์ 24 - พุธ 28 กรกฎาคม 2564) วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ (พลัสดีที่ 12 สิงหาคม 2564) วันมหิดล (วันหยุดเพิ่มเป็นกรณีพิเศษตามมติ ครม. 29 ธันวาคม 63 หยุดยาว 3 วัน วันศุกร์ 24 - อาทิตย์ 26 กันยายน 2564)

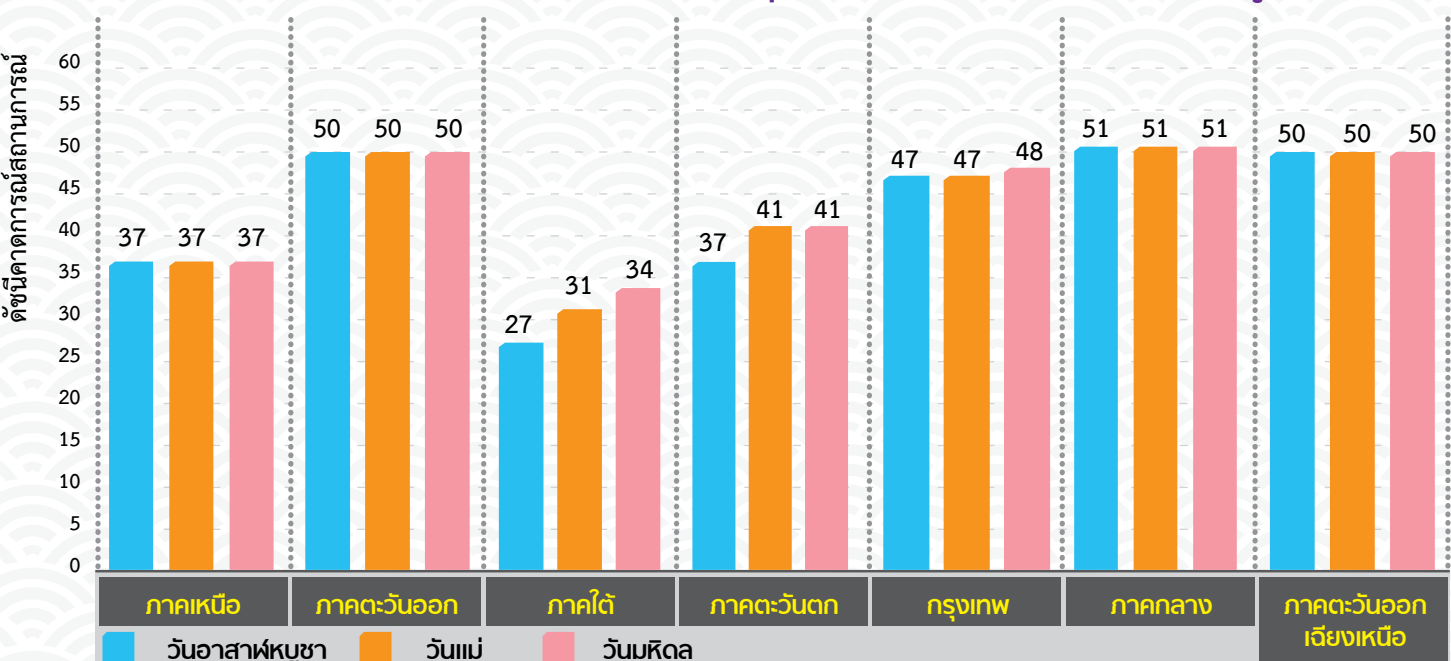
ข้อมูลจากการสำรวจประชาชนชาวไทยจำนวน จำนวน 930 ราย และผู้ประกอบการจำนวน 725 ราย ระหว่างวันที่ 15-30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 3/2564 ได้ผลสรุปดังต่อไปนี้

ภาพที่ 27 ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวในประเทศไทย และสัดส่วนของประชาชนที่มีแผนเดินทางไปต่างจังหวัดช่วงวันหยุด/เทศกาลในไตรมาส 3/2564

ผู้ประกอบการคาดว่าในวันหยุดเทศกาลในไตรมาส 3/2564 สถานการณ์ท่องเที่ยวจะอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุด (ต่ำกว่า 50 ทุกเทศกาล) โดยวันอาสาฬหบูชา ต่อเนื่อง วันเฉลิมพระชนมพรรษา ร.10 หยุดยาว 5 วัน และวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ สถานการณ์ท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน และอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุด (38-39) ส่วนวันมหิดล ผู้ประกอบการมีความกังวลต่อสถานการณ์ท่องเที่ยวมากกว่าเทศกาลอื่น (35) ประชาชนวางแผนการเดินทางในวันหยุดยาวอาสาฬหบูชา ต่อเนื่อง วันเฉลิมพระชนมพรรษา ร.10 มากที่สุด (ร้อยละ 23) ส่วนวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ประชาชนเดินทางน้อยกว่าเทศกาลอื่น (ร้อยละ 13)

8.1 การคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 3/2564 จำแนกตามภูมิภาค¹⁹

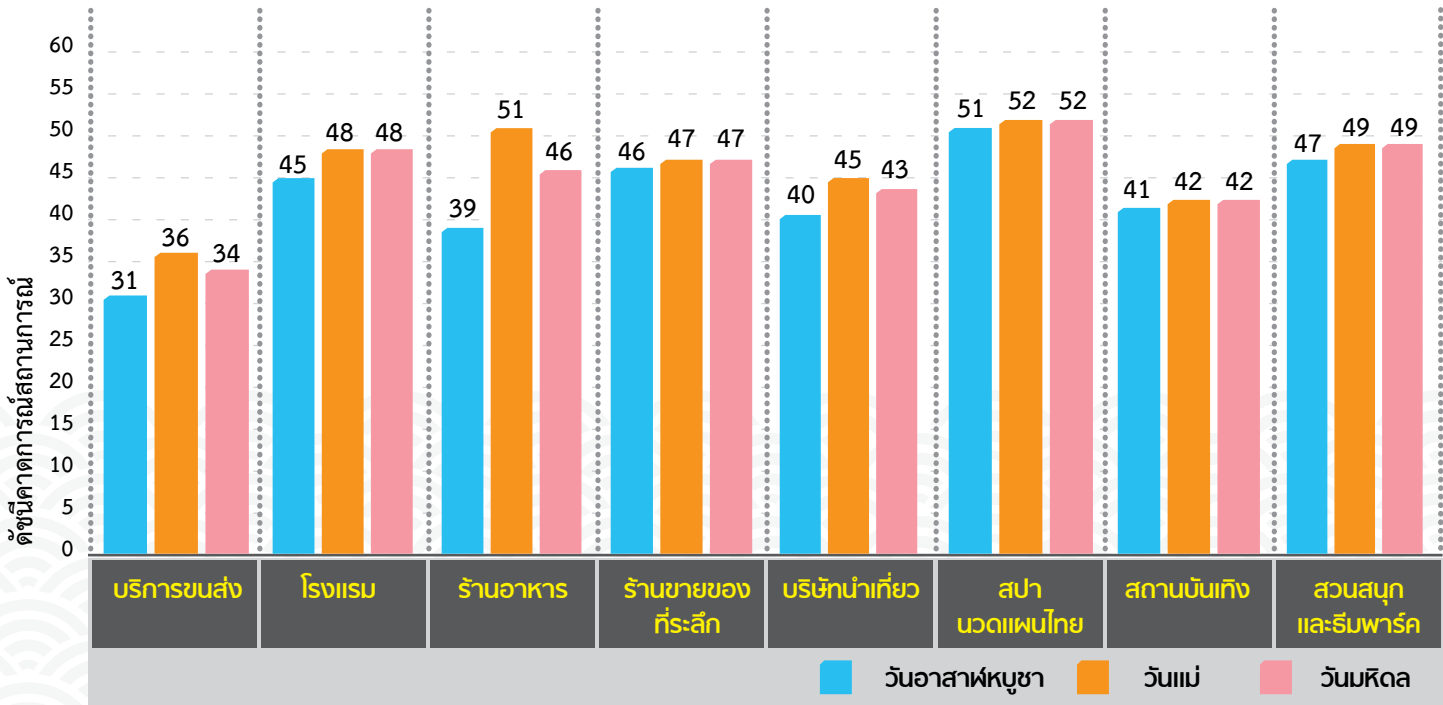

ภาพที่ 28 ดัชนีคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 3/2564 จำแนกตามภูมิภาค

¹⁹ ข้อมูลจากการสำรวจประชาชนชาวไทยจำนวน จำนวน 930 ราย และผู้ประกอบการจำนวน 725 ราย ระหว่างวันที่ 15- 30 พฤษภาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

จากภาพที่ 28 ผู้ประกอบการคาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวทุกเทศกาลในไตรมาส 3/2564 ยังอยู่ในระดับต่ำมาก-มากที่สุด (27-51) โดยผู้ประกอบการในภาคใต้มีความกังวลต่อสถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาล มากที่สุด รองลงมา คือ ภาคเหนือ และภาคตะวันตก ตามลำดับ ส่วนภาคตะวันออก กรุงเทพฯ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบการคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน (47-51) และยังอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติในระดับมาก

8.2 การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 3/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ภาพที่ 29 ดัชนีคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 3/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

จากภาพที่ 29 ผู้ประกอบการคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาล ในไตรมาส 3/2564 ทุกประเภทธุรกิจยังคงอยู่ในระดับต่ำมาก-มากที่สุด (31-52) โดยผู้ประกอบการธุรกิจบริการขนส่งมีความกังวลต่อสถานการณ์ท่องเที่ยวท่องเที่ยวมากกว่าธุรกิจทุกประเภท ผู้ประกอบการธุรกิจสปาและนวดแผนไทย คาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวดีกว่าทุกประเภทธุรกิจในทุกเทศกาล (หมายเหตุ ไตรมาสนี้มีธุรกิจสปาและนวดแผนไทยเปิดบริการปกติเพียงร้อยละ 27 เท่านั้น และไตรมาส 3 จะมีการเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว ในจังหวัดภูเก็ต) วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง (วันแม่) สถานการณ์ท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน แต่อยู่ในระดับต่ำกว่าปกติในระดับมาก

9

การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ตารางที่ 1 การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ไตรมาส	นักท่องเที่ยว 2562 ^P (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2563 ^P (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2564 ^P (ล้านคน)	อัตราการเติบโต 2564 ^P (ร้อยละ)	รายได้จาก การท่องเที่ยว 2562 (ล้านบาท)	รายได้จาก การท่องเที่ยว 2563 ^P (ล้านบาท)	รายได้จาก การท่องเที่ยว 2564 ^P (ล้านบาท)	อัตราการเติบโต 2564 ^P (ร้อยละ)
1	10.79	6.69	20,172	-99.81	518,999	332,013	NA	NA
2	9.01	0	22,000 ^P	-99.78 p ^P	388,705	0		
3	9.71	0			479,517	0		
4	10.41	0.01			524,587	NA		
รวม	39.92	6.70	NA	NA	1,911,808	332,013.03	NA	NA

หมายเหตุ : p แทน ค่าคาดการณ์โดยผู้วิจัย โดยใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง
- อัตราการเติบโตเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของตอนที่ไม่มีเกิดวิกฤตโควิด-19 (2562)

ในไตรมาส 1/2564 มีการเดินทางท่องเที่ยวสำหรับชาวต่างชาติที่ต้องได้รับการตรวจลงตรานักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ (Special Tourist VISA : STV) 20,127 คน²⁰ ลดลงร้อยละ 99.81 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2562 (เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของตอนที่ไม่มีเกิดวิกฤตโควิด-19) และคาดว่าในไตรมาส 2/2564 จะมีชาวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยประมาณ 22,000 คน ลดลงร้อยละ 99.78 ทั้งนี้ตัวเลขคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวเป็นการคาดการณ์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกติ เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ที่กระทบต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสนี้

บทสรุป

ในไตรมาสนี้เกิดการระบาดของโรคโควิด-19 ระลอก 3 ซึ่งเป็นการระบาดต่อเนื่องจากการระบาดระลอก 2 รวมเป็นระยะเวลากว่า 6 เดือน (กลางเดือนธันวาคม-มิถุนายน) ส่งผลให้สถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ค่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ตกลงมาอยู่ที่ระดับ 11 ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำมากที่สุดเท่าที่เคยมี โกล้เคียงกับการระบาดระลอก 1 (ค่าดัชนี อยู่ที่ 12) โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการระบาดครั้งนี้ส่งผลต่อผลประกอบการของธุรกิจนอตุสาหกรรมท่องเที่ยวมากกว่าการระบาดระลอกแรก มีสถานประกอบการที่เปิดบริการตามปกติเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น (ระลอก 2 เปิดบริการปกติร้อยละ 67) และปิดชั่วคราวร้อยละ 36 (ระลอก 2 ปิดชั่วคราวร้อยละ 14) และมีสถานประกอบการปิดถาวรร้อยละ 4 เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 1 หลายสถานประกอบการมีการลดจำนวนพนักงานเพิ่มขึ้น โดยร้อยละ 68 ของสถานประกอบการมีพนักงานเหลืออยู่ไม่ถึงครึ่ง และร้อยละ 60 ของสถานประกอบการจ่ายค่าจ้างให้พนักงานไม่เกินครึ่งหนึ่งจากที่เคยจ่าย นอกจากนี้พบว่าร้อยละ 82 ของโรงแรมทั่วประเทศ มีอัตราการเข้าพักไม่ถึงร้อยละ 10 ในจังหวัดท่องเที่ยวหลักอัตราการเข้าพักเกือบจะเป็น 0 นอกจากนี้พบว่าเกือบร้อยละ 90 ของสถานประกอบการมีรายได้ไม่เกินร้อยละ 20 (ส่วนใหญ่ ร้อยละ 75 มีรายได้ไม่เกินร้อยละ 10) เมื่อเทียบกับตอนที่ไม่มีเกิดวิกฤตโควิด-19 และร้อยละ 74 ของสถานประกอบการมีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการดำเนินธุรกิจต่อไปได้ไม่เกิน 6 เดือน ผู้ประกอบการกว่าครึ่งต้องการให้ภาครัฐกระตุ้นอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศให้มากขึ้นหลังจากสถานการณ์ระบาดเบาบางลง และต้องการให้สถาบันการเงินพักชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้กับผู้ประกอบการต่อไปอีกระยะหนึ่งหลังจากวิกฤตโควิด-19 คลี่คลายลงแล้ว ผู้ประกอบการร้อยละ 93 ต้องการให้ภาครัฐปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำโดยไม่ต้องมีการค้ำประกัน ในวงเงินไม่เกิน 6 ล้านบาท เพื่อเสริมสภาพคล่องในการกลับมาดำเนินธุรกิจใหม่อีกครั้ง (ส่วนใหญ่ ร้อยละ 73 ต้องการกู้เงินจำนวนไม่เกิน 3 ล้านบาท)

ประชาชนและผู้ประกอบการมีความคิดเห็นตรงกันว่า หากมีการระบาดระลอกใหม่ในช่วงเทศกาลอยากให้รัฐบาลควบคุมการแพร่เชื้อโควิด-19 โดยให้มีการล็อกดาวน์แบบเข้มข้นเหมือนการระบาดระลอกแรก เป็นเวลา 1 เดือน แม้จะเกิดความเสียหายต่อภาวะเศรษฐกิจก็ตาม นอกจากนี้ผู้ประกอบการร้อยละ 87 มีความคิดเห็นว่ารัฐบาลควรเร่งดำเนินการฉีดวัคซีนให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 70 ของประชาชนทั้งประเทศภายในปีนี้ และเห็นว่ารัฐบาลควรให้การสนับสนุนภาคเอกชนในการจัดหาและกระจายการฉีดวัคซีนทางเลือกให้ประชาชน เพื่อความรวดเร็วในการกระจายวัคซีน

จากการสำรวจความต้องการฉีดวัคซีนของประชาชนทั่วประเทศ พบว่าประชาชนร้อยละ 82 มีความต้องการฉีดวัคซีน โดยร้อยละ 67 ต้องการฉีดภายในปีนี้ และอีกร้อยละ 15 ต้องการฉีดในปีหน้า นอกจากนี้พบว่าประชาชนครึ่งหนึ่งต้องการฉีดวัคซีนทางเลือก โดยร้อยละ 36 ต้องการวัคซีนยี่ห้อไฟเซอร์ ราคาวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 สูงสุดที่ประชาชนส่วนใหญ่สามารถจ่ายได้ อยู่ในช่วงราคาไม่เกิน 500 บาท/เข็ม และเป็นที่น่าสนใจว่ามีประชาชนถึงร้อยละ 31 ที่ยอมจ่ายค่าวัคซีนได้มากกว่าเข็มละ 1,500 บาท นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเมื่อได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว ความถี่ในการท่องเที่ยวยังคงเหมือนเดิม มีประชาชนเพียงร้อยละ 19 เท่านั้น ที่คิดว่าตนเองจะท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

จากการสำรวจความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในพื้นที่เป้าหมาย พบว่าถ้าหากประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับการฉีดวัคซีนครบโดสอย่างน้อยร้อยละ 70 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว กว่าครึ่งหนึ่งของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตไม่ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ยังไม่ฉีดวัคซีน เช่นเดียวกับกับประชาชนในพื้นที่พัทยา และประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดภูเก็ตและพัทยา ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ได้รับฉีดวัคซีนครบโดสแล้วให้เดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ได้อย่างอิสระ แต่ในพื้นที่เกาะสมุย และเชียงใหม่ ยังมีประชาชนที่ไม่มั่นใจในสัดส่วนที่สูง

10

ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

นโยบายด้านการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

1. เร่งรัดแผนการฉีดวัคซีนให้เป็นไปตามกำหนด เพื่อกระตุ้นความเชื่อมั่นของประชาชน โดยแสดงจำนวนวัคซีนรวมทุกยี่ห้อที่มีในแต่ละเดือน และแสดงปริมาณการฉีดวัคซีนแต่ละจังหวัด หรือแหล่งท่องเที่ยวหลักได้ชัดไปแล้วก็เปอร์เซ็นต์

2. การฉีดวัคซีนควรมีลักษณะเป็น Cluster เนื่องจากระยะเวลาการส่งมอบวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ที่รัฐบาลจูงใจไว้ อาจมีการคลาดเคลื่อนจากที่ตกลงกันไว้กับบริษัทผู้ผลิต ทั้งนี้เนื่องจากวัคซีนต้องผลิตสำหรับประชากรทั้งโลกอาจจะทำการผลิตไม่ทัน ถ้าหากการฉีดวัคซีนที่ได้มาแล้วมีการฉีดไม่เป็นกลุ่มก้อน (Cluster) อาจทำให้ประสิทธิภาพในการป้องกันการแพร่เชื้อไม่เต็มศักยภาพ ประเทศไทยก็ยังคงมีการติดเชื้อในกลุ่มหรือพื้นที่เดิม ๆ ดังนั้นการฉีดวัคซีนควรมีลักษณะเป็น Cluster ด้วย การบริหารจัดการเรื่องการฉีดวัคซีนในจังหวัดต่าง ๆ ควรพิจารณาลำดับการฉีดก่อน-หลัง ตามความหนาแน่นของที่อยู่อาศัยของประชากรในจังหวัดนั้น ๆ เป็นสำคัญ เช่น ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง หรือแหล่งที่เป็นชุมแออัด พนักงานในโรงงานที่อยู่รวมกันในพื้นที่แออัด คนงานในแคมป์ก่อสร้างต่าง ๆ นักศึกษา พ่อค้าแม่ค้าในตลาด ควรได้รับการฉีดวัคซีนก่อน โดยให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการประชาชนสัมพันธ์จุดที่ฉีดวัคซีนของแต่ละจังหวัดให้ชัดเจน และประกาศพื้นที่ที่ให้ประชาชนไปฉีดวัคซีนตามลำดับก่อน-หลัง โดยประชาชนสามารถถือสำเนาทะเบียนบ้าน หรือหลักฐานอื่น ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ที่จังหวัดประกาศ ไปฉีดได้เลยโดยไม่ต้องลงทะเบียน หากวัคซีนไม่เพียงพอก็ต้องรอในลิสต์ต่อไปที่จะมาถึง

3. สนับสนุนภาคเอกชนให้ช่วยดำเนินการเรื่องการฉีดวัคซีน โดยการให้โควต้าแก่สถานประกอบการแห่งประเทศไทย ไปบริหารจัดการด้านการฉีดวัคซีนให้แก่พนักงานในโรงงานต่าง ๆ โดยเฉพาะในโรงงานที่พึ่งพาแรงงานต่างด้าวสูง ควรได้รับการฉีดวัคซีนก่อน (เนื่องจากแรงงานชาวไทยไปฉีดตามประกาศของพื้นที่มีทะเบียนบ้านได้) โดยโรงงานหรือสถานประกอบการอาจจะต้องจ่ายค่าวัคซีนเองในกรณีที่ฉีดให้แรงงานต่างด้าว

4. ภาครัฐร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดหาฉีดวัคซีนทางเลือก

- »» ภาครัฐช่วยดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติต่าง ๆ ของวัคซีน (ป้องกันวัคซีนปลอม) ก่อนกระจายให้ภาคเอกชน บริหารจัดการต่อไป
- »» ภาครัฐช่วยควบคุมราคาวัคซีนทางเลือกแต่ละยี่ห้อให้อยู่ในช่วงราคาที่ไม่ว่างเปล่าประชาชน

5. กำหนดให้สถานบันเทิงเปิดรับเฉพาะประชาชนที่มีใบรับรองการฉีดวัคซีนครบโดสเท่านั้น หากมีการฝ่าฝืนจะต้องมีมาตรการลงโทษ โดยภาครัฐออกใบรับรองให้แก่ประชาชนที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว

6. กำหนดมาตรฐาน SOP (Standard Operation Procedure) ของสถานประกอบการต่าง ๆ ให้ชัดเจน และตรวจสอบได้ เพื่อให้สถานบริการเปิดบริการได้ปกติโดยไม่ต้องเว้นระยะห่าง

- »» ร้านอาหาร ผู้ชายต้องใส่เฟซชีล ต้องมีแมงกานีสพลาสติก ต้องจัดที่นั่งอย่างไร ถ้าเป็นครอบครัวเดียวกันจะให้นั่งอย่างไร
- »» กำหนดหน่วยงานที่ทำการตรวจสอบการปฏิบัติตาม SOP ของสถานประกอบการ
- »» ถ้าหากไม่ทำตามจะต้องมีมาตรการ เตือน ปรับ สั่งปิด ตามลำดับต่อไป
- »» ร้านอาหารที่ทำตาม SOP ควรให้เปิดบริการได้ตามปกติ (ไม่ต้องเว้นระยะห่าง)

นโยบายด้านการท่องเที่ยว

1. เร่งฉีดวัคซีนให้ประชาชนในจังหวัดท่องเที่ยวหลักให้ได้ร้อยละ 70 โดยเร็วที่สุด การมาถึงของวัคซีนที่ภาครัฐได้ทำการจองเอาไว้ อาจมีการคลาดเคลื่อนจากที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากบริษัทที่ทำการผลิตอาจจะทำการผลิตได้ไม่ทันตามที่ตกลงกันไว้ ดังนั้น วัคซีนที่ได้มาในระยะแรก ควรใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ไม่ควรกระจาย) โดยจัดสรรโควต้าให้แก่กลุ่มคนที่มีการระบาดหนัก ๆ และมีผลต่อรายได้ของประเทศ เช่น แรงงานในโรงงานส่งออก พร้อมกันกับประชาชนในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก (เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นเครื่องยนต์หนึ่งในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ) เพื่อเปิดประเทศให้ได้ตามที่วางแผนไว้ โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่อัตราการแพร่ระบาดสูงและเป็นจังหวัดที่นักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ 90 ต้องมาแวะก่อนเดินทางกลับ รวมทั้ง เชียงใหม่ พัทลุง ภูเก็ต กระบี่ พังงา เกาะสมุย หัวหิน ชะอำ เพื่อเตรียมการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีการฉีดวัคซีนครบโดสแล้วมาเที่ยวในพื้นที่ที่ได้โดยเร็วที่สุด (จากการสำรวจ ถ้าสถานการณ์ท่องเที่ยวล่าช้าออกไป ผู้ประกอบการร้อยละ 74 จะมีเงินทุนสำรองใช้ได้ไม่ถึง 6 เดือน ซึ่งจะกระทบต่อประชาชนที่เป็นแรงงานจำนวนมาก)

2. มีแหล่งข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลข่าวสารหรือสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทยในยุคโควิด-19 โดยควรมีเอกสารให้ข้อมูลเกี่ยวกับ

- »» ธรรมเนียมปฏิบัติของคนไทยในยุคมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เช่น ต้องใส่แมสเมื่อพูดคุยกับคนอื่น ดังนั้นต้องมีแมสคล้องคอไว้ตลอดเวลาขณะเดินทางท่องเที่ยว

»» เนื่องจากหลังจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเที่ยวในจังหวัดที่เปิดรับนักท่องเที่ยวครบ 14 วันแล้ว สามารถไปท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น ๆ ได้ แต่ยังไม่มีความชัดเจนในมาตรการการป้องกันการติดเชื้อซ้ำ ที่อาจเกิดขึ้นจากเชื้อไวรัสกลายพันธุ์ ดังนั้นควรออกมาตรการที่ชัดเจนว่า นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเที่ยวในพื้นที่ไหนได้บ้าง ห้ามพื้นที่ไหนบ้าง และมีมาตรการการท่องเที่ยวอย่างไร

»» สายด่วนสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในการให้ข้อมูลต่าง ๆ เนื่องจากในแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยวอาจมีข้อกำหนดในการท่องเที่ยวไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละพื้นที่ด้านการฉีดวัคซีน และจำนวนผู้ติดเชื้อขณะนั้น เช่น บางพื้นที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้อิสระ บางพื้นที่ท่องเที่ยวได้บางจุด (Sealed Route) ดังนั้น ควรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย พื้นที่ไหนปลอดภัย สามารถท่องเที่ยวได้อิสระ พื้นที่ไหนมีข้อจำกัดด้านไหนบ้าง จำนวนประชาชนที่ได้รับวัคซีนมีกี่เปอร์เซ็นต์

»» สายด่วนสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เมื่อสงสัยว่าติดเชื้อโควิด-19

3. เก็บภาษีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น บทเรียนที่ได้รับจากโควิด-19 ทำให้ทราบว่า ประเทศไทยมีต้นทุนในการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นต้นทุนสาธารณะ เช่น ภาระด้านการรักษาพยาบาลนักท่องเที่ยวที่อาจจะติดเชื้อโรคโควิด-19 ค่าใช้จ่ายในการกักตัวของนักท่องเที่ยวที่ต้องสงสัยว่าจะมีโอกาสติดเชื้อ ต้นทุนเสียโอกาสของคนไทยที่มีปัญหาสุขภาพจากการใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ในการเข้าไปดูแลรักษานักท่องเที่ยวต่างชาติ เป็นต้น การที่นักท่องเที่ยวจ่ายเฉพาะค่ารักษาพยาบาลของตนจากค่าประกันสุขภาพครอบคลุมได้เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ภาครัฐควรศึกษาต้นทุนรวมที่แท้จริง เพื่อออกระเบียบให้นักท่องเที่ยวต่างชาติจ่ายค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือเก็บภาษีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

4. จัดตั้งศูนย์ประสานงานในต่างประเทศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างชาติได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับความพร้อมของประเทศไทย ในการเปิดรับนักท่องเที่ยวมีพื้นที่ไหนบ้าง และมาตรการการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย นอกจากนี้ยังเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยอีกด้วย

5. ปรับปรุงบริการอินเทอร์เน็ตไร้สายในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

นโยบายด้านเศรษฐกิจ

1. ปรับโครงสร้างหนี้ให้แก่สถานประกอบการ เพื่อให้เข้าถึง Soft Loan ได้ง่ายขึ้น เช่น หนี้เดิม เปิดโอกาสให้ขยายระยะเวลาการกู้ได้ เช่น ปกติ กู้ธุรกิจ จะได้ประมาณ 7 ปี หากเพิ่มเวลาเป็น 15 ปี อัตราผ่อนต่อเดือนจะน้อยลง ผู้ประกอบการสามารถกู้เพิ่มได้

2. ลดหย่อนค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าใช้จ่ายในการต่อใบอนุญาต ของบริษัททัวร์นำเที่ยว ไกด์และผู้นำทัวร์ ตลอดจนช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายการอบรมไกด์ (Up-Skill ,Res-kill) เพื่อช่วยเหลือไกด์และผู้นำทัวร์กลับคืนสู่ระบบแรงงานภาคบริการท่องเที่ยวในอนาคต

3. ช่วยจับคู่แรงงานต่างด้าวกับนายจ้าง ให้โดยกรมการจัดหางานตั้งศูนย์ประสานงานการหางานของแรงงานต่างด้าวระดับจังหวัด หรือมีการลงทะเบียนผ่านระบบออนไลน์ เพื่อป้องกันการขาดแรงงานในกลุ่ม Unskilled labor และป้องกันผลกระทบที่จะเกิดต่อการส่งออก และการลงทุนระหว่างประเทศ

4. ลดหย่อนค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่ฉีดวัคซีนแล้ว เพื่อกระตุ้นให้แรงงานต่างด้าวออกมาฉีดวัคซีนโดยเร็ว (จ่ายเงินค่าวัคซีนผ่านนายจ้างหรือไปฉีดวัคซีนทางเลือกในโรงพยาบาลเอกชน)

5. จัดตั้งกองทุนฟื้นฟูช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 โดยจัดสรรงบประมาณจากเงินกู้ 5 แสนล้าน ให้ผู้ประกอบการสามารถกู้เงินดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำไปใช้ในการฟื้นฟูกิจการเพื่อกลับมาดำเนินธุรกิจใหม่อีกครั้ง หลังจากประเทศไทยฉีดวัคซีนครบร้อยละ 70 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว อาจใช้มาตรการมากกว่า 1 รูปแบบ เช่น

»» วงเงินไม่เกิน 1 ล้าน ไม่ต้องค้ำประกัน แต่พิจารณาหลักฐานรายได้สุทธิก่อนที่จะยังไม่เกิดวิกฤตโควิด-19 แผนธุรกิจ แผนค่าใช้จ่ายด้านการจ้างงาน และแผนการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก

»» วงเงินสินเชื่อไม่เกิน 3 ล้านบาท ใช้บุคคลค้ำประกันแทนการใช้หลักทรัพย์ได้ หรือผลัดกันค้ำประกันระหว่างธุรกิจที่ต้องพึ่งพากันหรือเกี่ยวข้องกัน

10.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

1. ส่งเสริมให้มีโปรโมชั่นพิเศษสำหรับลูกค้าที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว เช่น ธุรกิจร้านอาหารจัดให้มีส่วนลดพิเศษหรือโปรโมชั่นพิเศษสำหรับลูกค้าที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว สามารถนั่งโดยไม่ต้องเว้นระยะห่าง ส่วนลดพิเศษช่วยกระตุ้น ให้ประชาชนในจังหวัดเร่งฉีดวัคซีนให้เร็วขึ้น สถานการณ์การแพร่ระบาดในจังหวัดจะได้ผ่อนคลายลงโดยเร็ว

2. ประชาสัมพันธ์ด้านความปลอดภัย สร้างภาพลักษณ์การบริการที่ปลอดภัย เพื่อให้นักท่องเที่ยวมั่นใจในความปลอดภัยด้านสุขอนามัยจากสินค้าและบริการ นอกจากนี้ผู้ประกอบการควรปรับปรุงสินค้าที่จะมาขายให้กับนักท่องเที่ยว ต้องมีความสะอาด บรรจุภัณฑ์ปิดมิดชิด สวยงาม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า

3. เพิ่มทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้แก่บุคลากร เช่น อังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ได้มากขึ้น

4. หาความรู้เพิ่มเติมด้านการตลาดออนไลน์

»»» ผ่านการถ่ายทอดความรู้ของผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ Social Media

»»» เข้าร่วมการอบรมการให้ความรู้การทำตลาดออนไลน์ทางการท่องเที่ยว

»»» หาประสบการณ์จากผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ๆ ที่มีการใช้ Social Media

5. ทำแพ็คเกจทัวร์เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดที่ไม่ยอมเดินทางท่องเที่ยว โควิด-19 จะทำให้การท่องเที่ยวเปลี่ยนไป จากการท่องเที่ยวแบบเดิมที่เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการเที่ยวแบบครอบครัว กลุ่มเล็ก กลุ่มเดียว การท่องเที่ยวหรือการจัดกิจกรรมเป็นรอบ ๆ ที่มีจำนวนสมาชิกน้อยลง

6. ใช้ช่องทางสื่อโซเชียลในการโปรโมทสินค้าบนโลกออนไลน์ เพื่อเพิ่มยอดขายสินค้าที่มีฟร้อนโลกออนไลน์

7. สถานประกอบการควรจัดหาสินค้าเพื่อสุขภาพวางจำหน่ายเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่สำคัญกับเรื่องสุขภาพและสุขอนามัยมากขึ้น ดังนั้น สินค้าที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพมากขึ้น ร้านขายสินค้าที่ระลึกหรือของฝากจึงน่าจะมองหาสินค้าประเภทสุขภาพ

.....

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยคำนวณโดยการสำรวจรายไตรมาส และรายปี เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวในประเทศไทยยังแยกได้ตามภูมิภาค และประเภทธุรกิจ

การคำนวณดัชนีกระทำโดยการถามคำถามผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ World Tourism Organization (UNWTO) ได้แก่

• ท่านประเมินผลการประกอบการในธุรกิจของท่านในไตรมาสนี้ อย่างไร

• ท่านคาดว่าผลประกอบการในธุรกิจของท่านในไตรมาสหน้า จะเป็นอย่างไร

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกคำตอบได้จาก: ลดลงมาก (0) ถึง เพิ่มขึ้นมาก (100)

TOURISM SITUATION AND FORECAST OF TOURISTS' BEHAVIOR AND CONFIDENCE INDEX OF THAILAND'S TOURISM INDUSTRY

၎ပုၤ

pariwat-srisuwan
-mFO6LqZkZds
-unsplash

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

